

Technická univerzita v Liberci
Hospodářská fakulta

BAKALÁŘSKÁ PRÁCE

1998

Václav Kumbera

Technická univerzita v Liberci
Hospodářská fakulta

Obor Podniková ekonomika

Analýza městského rozpočtu

The analysis of town budget

BP - PE - KPE - 98041

Václav Kumbera

Vedoucí práce: doc. Ing. Jaroslav Jágr – HF TU v Liberci

Konzultant: Ing. Josef Zachrla, finanční odbor MÚ Česká Lípa

Ing. Miroslav Žižka – HF TU v Liberci

Počet stran 35

Počet příloh 17

28. 5. 1998

TECHNICKÁ UNIVERZITA V LIBERCI

Hospodářská fakulta

Katedra podnikové ekonomiky

Školní rok: 1997/98

ZADÁNÍ BAKALÁŘSKÉ PRÁCE

pro **Václava Kumberu**

obor č. 6268 - 7 Podniková ekonomika

Vedoucí katedry Vám ve smyslu zákona číslo 172/1990 Sb. o vysokých školách určuje tuto bakalářskou práci

Název tématu: **Analýza městského rozpočtu**

Zásady pro vypracování:

Ve své bakalářské práci zpracujte :

- popis současného stavu pravidel pro financování obcí v ČR (teorie, platná legislativa),
- analýzu současného stavu na konkrétním příkladu města Česká Lípa ,
- problematiku provádění auditu města Česká Lípa za rok 1996 ,
- poznatky shrňte a navrhnete optimalizaci .

KPE/PE
35 A. 28 A. příl .

V 11/4/98/H
60

Obsah

	Strana
1. Úvod	7
1.1. Právní úprava obce	7
1.1.1. Pojem obec	7 - 8
1.1.2. Samostatná působnost	8
1.1.3. Hospodaření obce	8 - 9
1.2. Platná legislativa pro hospodaření obce	9
1.2.1. Rozpočtová skladba	9
1.2.2. Rozsah platnosti	9
2. Základní druhy peněžních operací	10
2.1. Klasifikace peněžních prostředků	10
2.1.1. Kapitolní třídění peněžních operací	10
2.1.2. Funkční třídění peněžních operací	10
2.1.3. Druhovité třídění peněžních operací	10 - 12
2.2. Rozpočtové příjmy	12 - 13
2.3. Rozpočtové výdaje	13
2.4. Financování	13 - 14
3. Obec Česká Lípa	15
3.1. Základní charakteristika	15
3.2. Rozpočet na kalendářní rok 1996	15
3.2.1. Příjmy rozpočtu podle kapitol	15
3.2.2. Výdaje rozpočtu podle kapitol	15 - 16
3.3. Analýza hospodaření za rok 1996 v obci Česká Lípa	16
3.4. Rozdíly mezi skutečnými příjmy a výdaji	17
3.5. Rozdíly mezi plánem a skutečností	18
3.5.1. Rozpočtové příjmy	18
3.5.2. Rozpočtové výdaje	19
3.6. Rozpočet na kalendářní rok 1997	19
3.6.1. Příjmy rozpočtu podle organizačních jednotek	20
3.6.2. Výdaje rozpočtu podle organizačních jednotek	20 - 21
3.6.3. Příjmy rozpočtu podle jednotlivých tříd	21
3.6.4. Výdaje rozpočtu podle jednotlivých tříd	21
3.7. Analýza hospodaření za rok 1997	21 - 22
3.8. Rozdíly mezi skutečnými příjmy a výdaji	22
3.9. Rozdíly mezi plánem a skutečností	23
3.9.1. Rozpočtové příjmy	23
3.9.2. Rozpočtové výdaje	23 - 24
3.10. Rozpočet na kalendářní rok 1998	24
3.10.1. Rozpočtové příjmy a výdaje podle organizačních jednotek	24 - 25
3.11. Analýza plánu na rok 1998	25
3.12. Rozdíly mezi rozpočtovými příjmy a výdaji	25 - 26
3.13. Analýza časové řady rok 1996, 1997 a 1998	26 - 28
3.13.1. Největší difference mezi příjmy a výdaji vybraných oblastí rozpočtu	28 - 29
3.14. Největší podíl na rozpočtových příjmech a výdajích v letech 1996 - 1998	30

4. Audit obcí	30 - 31
4.1. Konkrétní problémy auditu obcí	31 - 32
4.2. Audit města Česká Lípa	32
5. Závěr	32
5.1. Obecně	32 - 33
5.2. Konkrétní poznatky	33 - 34
5.3. Vnější vlivy na tvorbu rozpočtu obcí	34
5.4. Cíl projektu	34 - 35

1. Úvod

Náplní tohoto projektu je zmapování hospodaření Městského úřadu v České Lípě za období roku 1996, 1997 a plánu hospodaření v roce 1998. Cílem je zjistit rezervy a možnosti tvorby městského rozpočtu. K rozhodnutí, zpracovat toto téma, jsem dospěl po absolvování povinné řízené praxe v září 1997, která mě byla umožněna na finančním odboru Městského úřadu v České Lípě.

Jeden z největších politiků a státníků T. G. Masaryk píše v jednom ze svých děl, že cituji:

"V demokracii, protože je vládou všech všem, neběží již o panování, nýbrž o správu a samosprávu a o harmonizaci všech státoporných sil ve státě".

T. G. Masaryk*

Po velmi dobré spolupráci v době řízené praxe mi byla nabídnuta možnost další pomoci při tvorbě bakalářského projektu. Jelikož jsem neměl jinou možnost získat informace o jiné organizaci, rád jsem nabídku k další spolupráci přijal.

1.1. PRÁVNÍ ÚPRAVA OBCE

1.1.1. Pojem obec

Právo na samosprávu je jedním z charakteristických rysů moderní demokracie. V praxi tuto samosprávu plní právě obce. Česká republika se člení na obce, které jsou základními samosprávnými celky. Tyto celky jsou územními společenstvími občanů.

Obce jsou veřejnoprávními korporacemi, které mohou mít a také mají vlastní majetek a hospodaří podle vlastního rozpočtu. Korporací v tomto případě rozumím sdružení osob,

* T. G. Masaryk, Světová revoluce, str. 79

které tvoří samostatný právní subjekt se svými právy a povinnostmi.

Orgány obce jsou obecní zastupitelstvo, obecní rada a její komise, starosta a obecní úřad. Starosta stojí v čele obecní rady a obecního úřadu. Přenesenou působnost vykonává především obecní úřad.

Česká republika se člení na obce, které jsou základními územními samosprávnými celky, kterými jsou obce. Tyto celky jsou veřejnoprávními korporacemi. Obec je právnická osoba, která hospodáří samostatně s vlastním majetkem. [1]

Obec sestavuje na příslušný kalendářní rok svůj rozpočet a hospodáří podle něho. Schvalování rozpočtu a jeho vyúčtování provádí zastupitelstvo. Zastupitelstvo rozhoduje ve věcech samosprávy. Obec se snaží o rozvoj kulturního i společenského života o ochranu a tvorbu životního prostředí, ale především slouží ke spokojenosti jejích občanů. Obec je upravena zákonem č. 367/90 Sb., který jí ukládá všechny její práva a povinnosti. [2]

1.1.2. Samostatná působnost

Obec spravuje své hospodaření samostatně. To znamená, že má samostatnou působnost a to zejména v těchto oblastech:

- a) schvalování programu rozvoje obce
- b) hospodaření s majetkem obce
- c) sestavování rozpočtu obce a hospodaření podle něj
- d) volba, zřizování a ustanovování orgánů obce
- e) stanovení druhů místních poplatků
- f) zakládání a zřizování právnických osob a zařízení [3]

1.1.3. Hospodaření obce

Majetkem obce jsou hmotné věci a majetková práva. Obec může též hospodařit s majetkem jiných právnických či fyzických osob a to na základě uzavřené smlouvy.

Obec hospodaří podle rozpočtu, který sestavuje na příslušný kalendářní rok a vyúčtování svého hospodaření provede do tří měsíců následujícího roku. Obec vede účetnictví o stavu a pohybu majetku, o příjmech a výdajích a o finančních vztazích ke státnímu rozpočtu.

Obec musí mít přezkoumané hospodaření obce příslušným okresním úřadem nebo auditorem a výsledek hospodaření schvaluje obecní zastupitelstvo. [4]

1.2. PLATNÁ LEGISLATIVA PRO HOSPODAŘENÍ OBCE

1.2.1. Rozpočtová skladba

Základním závazným právním předpisem pro hospodaření obcí je rozpočtová skladba. V roce 1996 vzniká nová skladba nahrazující skladbu z počátku 80. let, která díky přechodu České republiky na tržní ekonomiku nebyla plně vyhovující, ale v řadě aspektů si nevynutila okamžité změny. Nová rozpočtová skladba platná od 1. ledna 1997 vznikla především díky změně makroekonomických požadavků, jimž se musí přizpůsobit i obce a také na základě přizpůsobení mezinárodním standardům.

Nejnovější forma rozpočtové skladby je platná od 1. ledna 1998, která modifikuje předchozí rok skladbu platnou od 1. 1. 1997. Přitom platí, že operace související s doúčtováním v rámci rozpočtu roku 1997, se třídí podle skladby platné v roce 1997, byť mohou proběhnout po 31. prosinci 1997. [5]

1.2.2. Rozsah platnosti

Rozpočtová skladba stanoví způsob třídění údajů o plánovaných a uskutečněných peněžních operacích rozpočtu obce. Těmito peněžními operacemi se rozumí veškerá přijetí a vydání peněžních prostředků na účty a z účtů pro ně zřízených u peněžních ústavů.

2. Základní druhy peněžních operací

Peněžní operace se v nejzákladnějším členění dělí na příjmy a výdaje. Toto členění tvoří dvě strany rozpočtu obce tak, jak je tomu u ostatních organizací pracujících s rozpočtem.

2.1. KLASIFIKACE PENĚŽNÍCH OPERACÍ

Základem rozpočtové klasifikace peněžních operací je analytický rámec. Ten umožňuje jednoduché rozdělení peněžních operací a to zejména na:

- a) inkaso x platba
- b) nenávratná x návratná
- c) domácí x zahraniční
- d) povinná x dobrovolná
- e) běžná x kapitálová
- f) aktivní x pasivní (týkající se rozvahy)

2.1.1. Kapitolní třídění peněžních operací

Kapitolní třídění je nejjednodušším tříděním a vyjadřuje okruh odpovědnosti subjektů, v nichž se operace realizují. Jejich stanovení a obsah mají obce ve své pravomoci a působnosti.

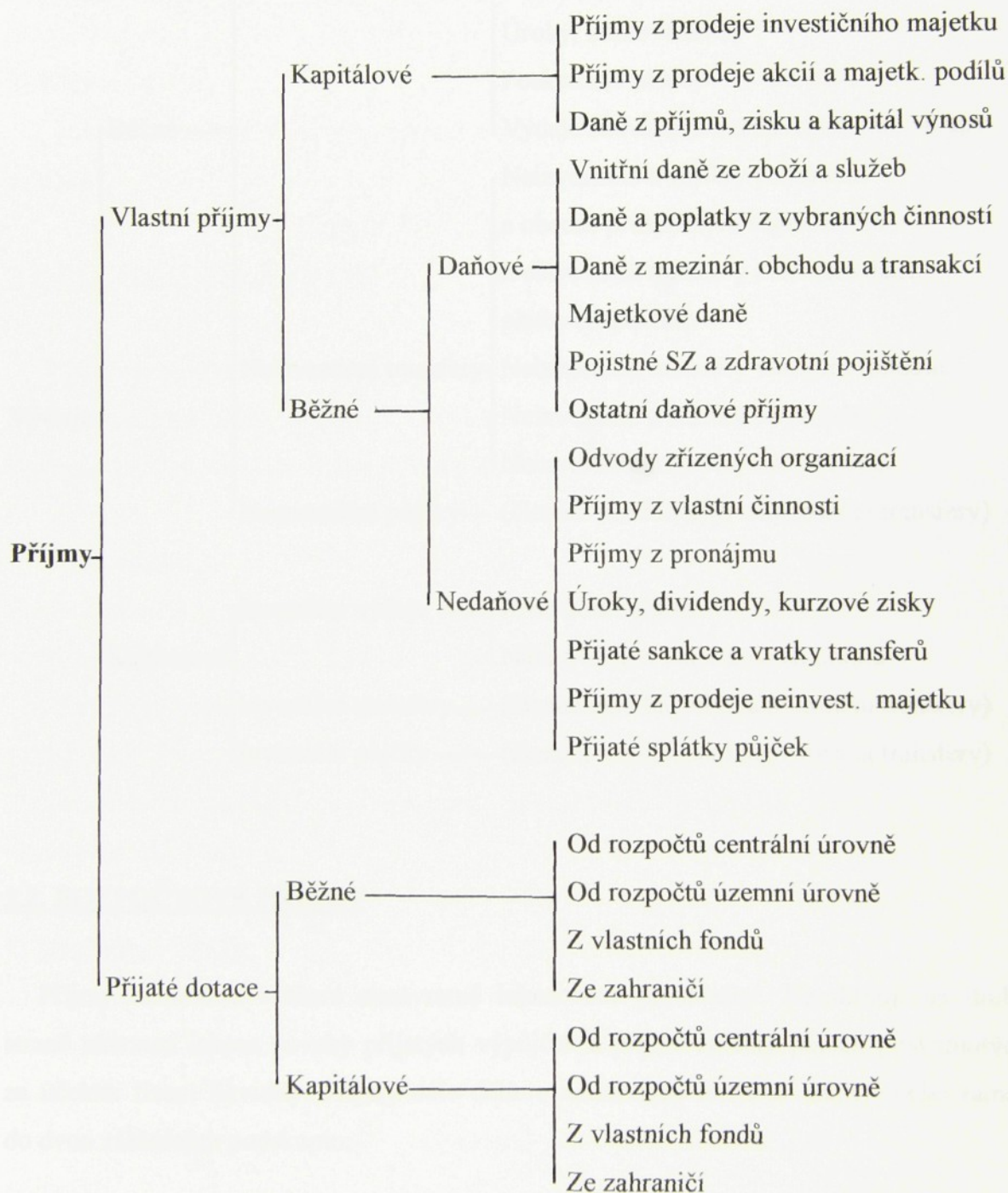
2.1.2. Funkční třídění peněžních operací

Funkční třídění představuje složité rozdělení jednotlivých peněžních operací do číselných symbolů. [6]

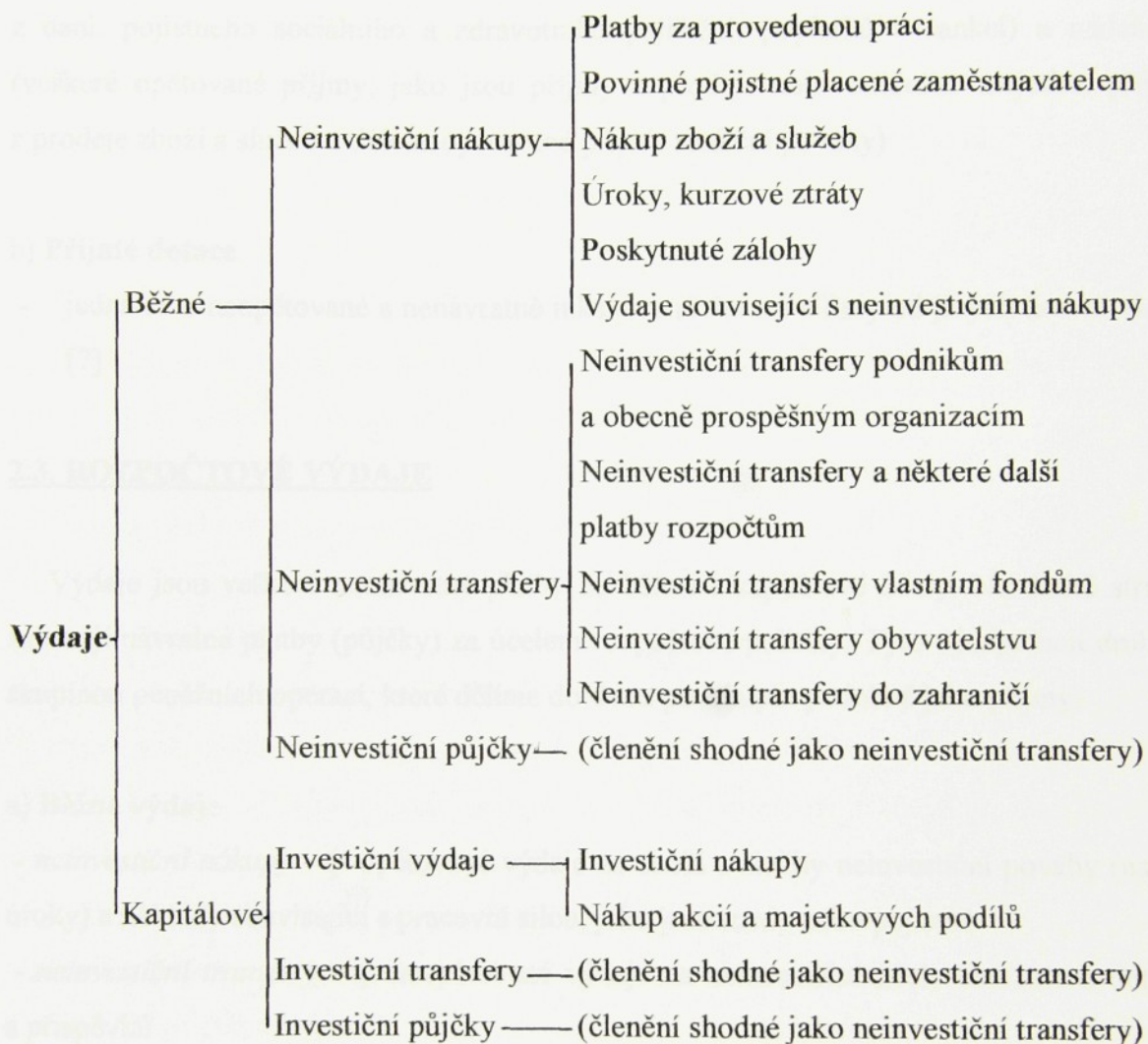
2.1.3. Druhovému třídění peněžních operací

Druhové třídění rozlišuje operace na příjmy, výdaje a financující operace. Jejich přesné rozdělení udává rozpočtová skladba.

Strukturu příjmů podle druhového členění

Struktura výdajů podle druhového členění

2.2. ROZPOČTOVÉ PŘÍJMY

Příjmy rozumíme veškeré nenávratně inkasované prostředky. Nezahrnují na druhé straně návratná inkasa povahy přijatých výpůjček a přijaté splátky půjček poskytnutých za účelem řízení likvidity. Příjmy dále dělíme na základě hledisek analytického rámce do dvou základních podskupin:

a) Vlastní příjmy

- *kapitálové* - tj. zejména příjmy z prodeje investičního majetku a finančních aktiv

majících povahu akcií či majetkových podílů

- *běžné* - tj. jiné než kapitálové, dělí se na daňové (povinné neopětované příjmy plynoucí z daní, pojistného sociálního a zdravotního pojištění, poplatků a sankcí) a nedaňové (veškeré opětované příjmy, jako jsou příjmy z prodeje neinvestičního majetku, příjmy z prodeje zboží a služeb a dále neopětované příjmy sankční povahy)

b) Přijaté dotace

- jedná se o neopětované a nenávratně inkasované dotace a dary od jiných úrovní vlády [7]

2.3. ROZPOČTOVÉ VÝDAJE

Výdaje jsou veškeré nenávratné platby na běžné i kapitálové účely. Na druhé straně zahrnují návratné platby (půjčky) za účelem rozpočtové politiky. Tyto výdaje jsou druhou skupinou peněžních operací, které dělíme do dvou podskupin podobně jako příjmy.

a) Běžné výdaje

- *neinvestiční nákupy* - tj. opětované výdaje za zboží a služby neinvestiční povahy (např. úroky) a náklady související s pracovní silou, jako jsou mzdy nebo pojistné

- *neinvestiční transfery* - tj. neopětované výdaje na neinvestiční účely charakteru dotací a příspěvků

- *neinvestiční půjčky* - tj. návratně poskytované prostředky jiným subjektům na neinvestiční účely

b) Kapitálové výdaje

- *investiční nákupy* - tj. opětované výdaje na pořízení hmotného a nehmotného investičního majetku a cenných papírů

- *investiční transfery* - tj. neopětované výdaje typu dotací a příspěvků na investiční účely

- *investiční půjčky* - tj. návratně poskytované prostředky jiným subjektům na investiční účely [8]

2.4. FINANCOVÁNÍ

Financování je zásadní změnou zaznamenání některých položek proti rozpočtové skladbě platné do 31. prosince 1996. Stará rozpočtová skladba přesouvala vzniklý hospodářský výsledek do rozpočtu dalšího roku, buď mezi příjmy v případě rozpočtového přebytku nebo mezi výdaje při rozpočtovém schodku.

Současná právní norma upravující rozpočtovou skladbu zahrnuje vzniklý hospodářský výsledek do nově zřízené rozpočtové třídy 8 - Financování. Hospodářský výsledek tedy již není součástí příjmů či výdajů, jak je uvedeno výše.

Financování zahrnuje tyto kategorie peněžních operací:

- a) když si půjčujeme peníze (ať už přímo od banky nebo prostřednictvím emise vlastních dluhopisů, nebo i přijetím návratné finanční výpomoci od státu) a když je posléze splácíme
- b) když sami půjčujeme peníze za účelem optimalizace naší likvidity, především cestou nákupu cizích dluhopisů, akcií apod., kdy jako primární sledujeme maximalizaci finančního výnosu
- c) jakoukoliv změnu stavu peněžních prostředků na našich vlastních účtech, které jsou vlastně "zrcadlem" příjmových a výdajových operací hrazených z těchto účtů
- d) opravné položky, které eliminují vliv některých operací nemajících charakter operací veřejných nebo nepeněžních operací na souhrn financování

Zatímco první dvě kategorie operací jsou standardními peněžními toky, třetí je v rozpočtové skladbě svým způsobem výjimečným, protože jako změna stavu má povahu rozdílu rozvahových položek.

Do třídy financování se zahrnují jen samotné splátky jistiny úvěrů, nikoliv úroky, příp. inkasované dividendy apod. Ty jsou jejich výnosem nebo nákladem, proto se považují za příjmy nebo výdaje tříděné v jiných třídách. [9]

3. Obec Česká Lípa

3.1. ZÁKLADNÍ CHARAKTERISTIKA

Obec Česká Lípa leží v severních Čechách má statut města. Trvale žije v této obci cca 40 000 obyvatel.

3.2. ROZPOČET NA KALENDÁŘNÍ ROK 1996

3.2.1. Příjmy rozpočtu podle kapitol

Údaje v tabulce č. 1 jsou uvedeny v tisících Kč

Tabulka č. 1

Kapitola rozpočtu	Rozpočet	Úpravy	Skutečnost	% plnění
Vodní hospodářství a ŽP	0	545	545	100
Zemědělství	200	200	192	96,12
Doprava	1626	1726	2102	121,77
Školství	10754	10754	11967	111,28
Kultura	160	405	518	127,9
Vnitřní správa	4434	4464	4519	101,24
Práce a sociální věci	331	617	883	143,16
Místní hospodářství	13505	11655	11302	96,97
Všeob. pokladní správa	294903	307190	299734	97,57
Celkové příjmy	325913	337556	331762	98,28

Sloupec „Úprava“ znamená aktuální změny, které nastaly během kalendářního roku. Poslední sloupec „% plnění“ vypočítává, jak se změnila skutečnost proti úpravě. Z tabulky je patrná opatrnost při sestavování plánovaných příjmů rozpočtu. Skutečné příjmy proto u některých kapitol tento plán značně překročily.

3.2.2. Výdaje rozpočtu podle kapitol

Údaje v tabulce č. 2 jsou uvedeny v tisících Kč

Tabulka č. 2

Kapitola rozpočtu	Rozpočet	Úpravy	Skutečnost	% plnění
Vodní hospodářství a ŽP	8000	6783	5621	82,87
Zemědělství	820	720	406	56,32
Doprava	63025	62615	57467	91,78
Školství	68114	65484	58688	89,62
Kultura	13795	10837	8928	82,38
Vnitřní správa	49349	46619,7	43939	94,25
Práce a sociální věci	25303	23686	21110	89,13
Místní hospodářství	52079	66731	62054	92,99
Výstavba	12710	33338	34291	102,86
Všeob. pokladní správa	32718	20742,3	9543	46,01
Celkové výdaje	325913	337556	302047	89,48

Jestliže bylo sestavování příjmů opatrné, tak u výdajů rozpočtu to platí dvojnásob. Zejména v kapitolách „Zemědělství“ a „Všeob. pokladní správa“, kde se podařilo během kalendářního roku snížit plánované výdaje na jednu polovinu.

Ve struktuře výdajů se objevila kapitola „Výstavba“, která pochopitelně nemá k sobě adekvátní zdroj příjmů tak, jak to mají ostatní kapitoly rozpočtu.

Princip vyrovnanosti skutečných rozpočtových příjmů a výdajů není dodržen, neboť suma příjmů činí Kč 331 762 000,-- a výdajů Kč 302 047 000,--. To znamená, že došlo k přebytku ve výši Kč 29 715 000,--. Tento přebytek jistě ztělesňuje vysokou rozpočtovou kázeň především při práci s rozpočtovými výdaji.

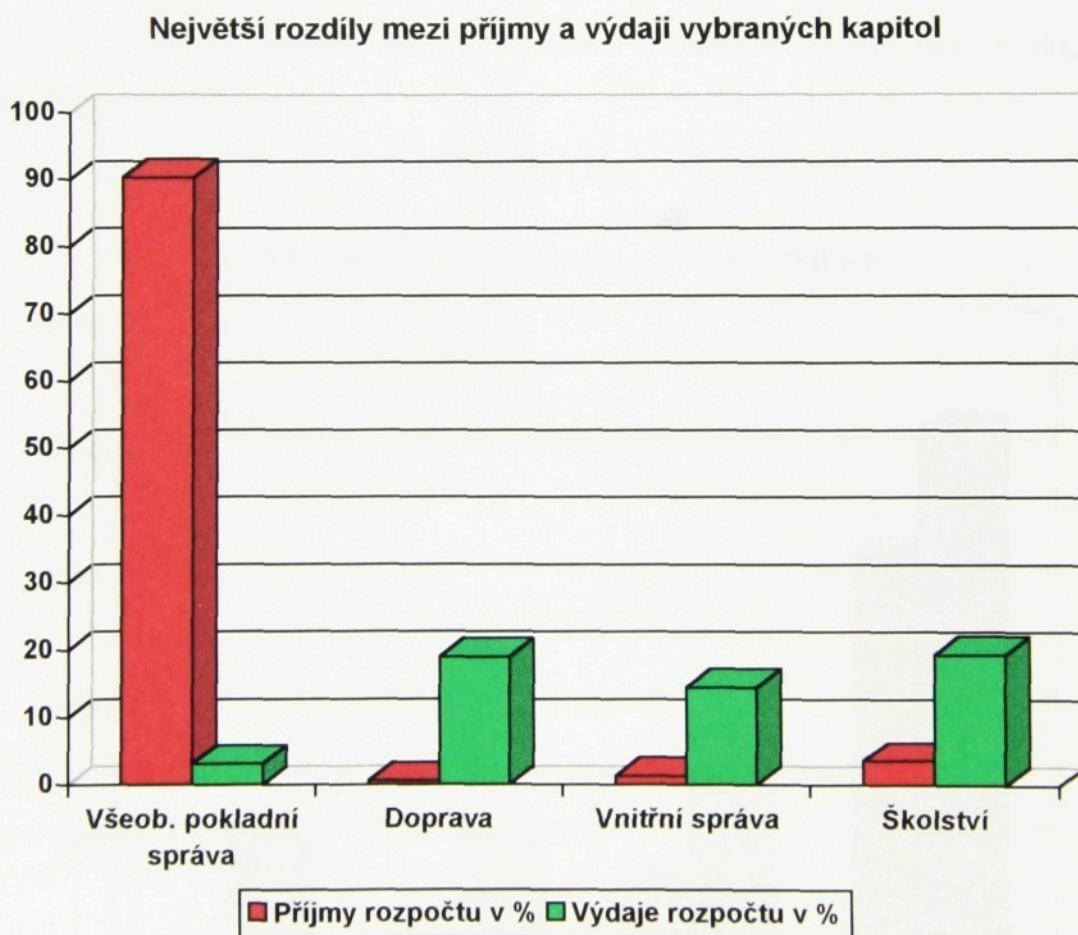
3.3. ANALÝZA HOSPODAŘENÍ ZA ROK 1996 V OBCI ČESKÁ LÍPA

Rozpočet roku 1996 je sestaven do jednotlivých kapitol podle rozpočtové skladby platné do 31. 12. 1996, která svým uspořádáním již plně neodpovídá současným rozpočtovým potřebám. Soustředil jsem se především na největší rozdíly mezi skutečnými příjmy a výdaji v rámci jedné kapitoly a na největší rozdíl mezi rozpočtem a skutečností taktéž v rámci jedné kapitoly.

3.4. ROZDÍLY MEZI SKUTEČNÝMI PŘÍJMY A VÝDAJÍ

V rozpočtové skladbě dochází ke značným diferencím mezi příjmy a výdaji v rámci jedné kapitoly. Rozdíly vznikají v důsledku orientace jednotlivých kapitol buď na příjmovou stranu rozpočtu nebo na stranu výdajovou. Jedna kapitola pak může tvořit většinu příjmů rozpočtu a přitom nemá téměř žádné výdaje, jak je tomu u kapitoly "Všeobecná pokladní správa". Příklad těchto konkrétních rozdílů znázorňuje následující graf. Graf znázorňuje pouze vybrané kapitoly rozpočtu a jejich skutečné rozpočtové rozdíly.

Graf č. 1

Z grafu č. 1 je poznat zásadní difference mezi příjmy a výdaji první uvedené kapitoly (Všeobecná pokladní správa). Tato kapitola tvoří přes 90% veškerých rozpočtových příjmů. Jedná se o příjmy z daní z příjmů, nemovitostí, správních poplatků a doplňkových

příjmů jako jsou sankční poplatky, úroky z bankovních účtů, příjmy z prodeje majetku, dotace ze státního rozpočtu, nebo nahodilé příjmy.

3.5. ROZDÍLY MEZI ROZPOČTEM A SKUTEČNOSTÍ

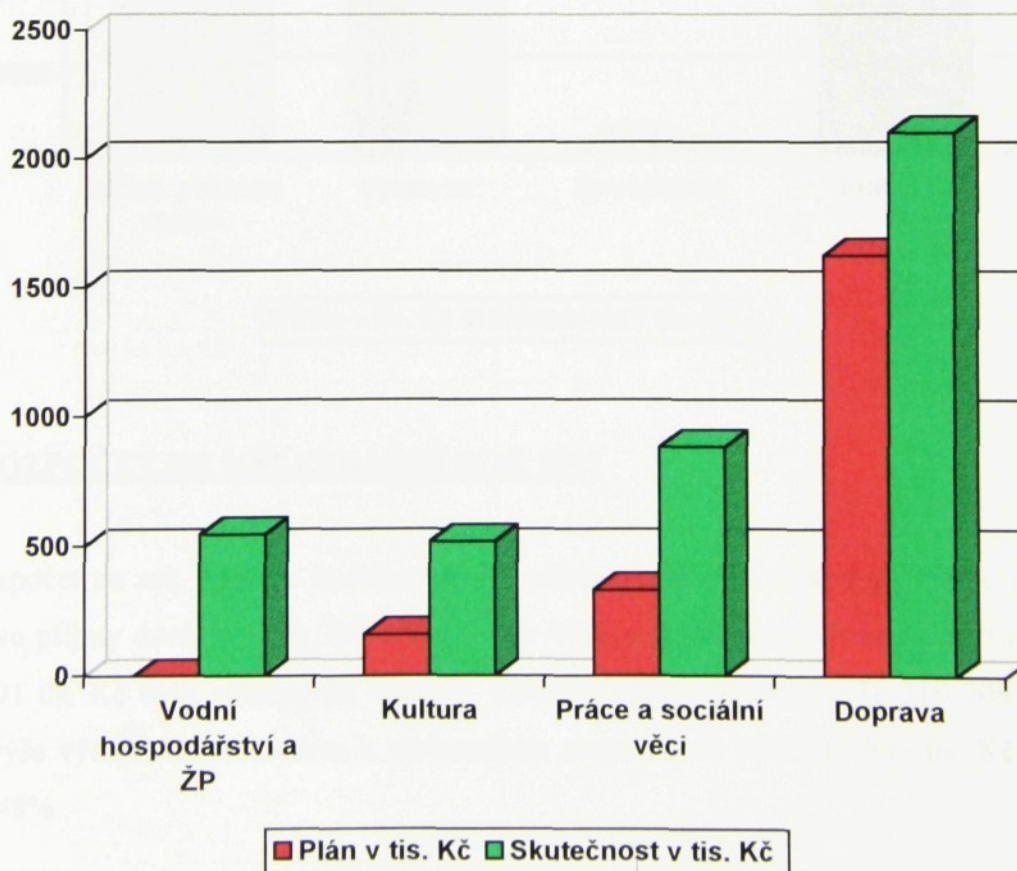
Rozdíly mezi plánovanými a skutečnými příjmy a výdaji vznikají během kalendářního roku, na který se plánovaný rozpočet vztahuje. Skutečné příjmy a výdaje se průběžně upravují ve vztahu k původnímu plánu a tím na konci kalendářního roku vznikají rozdíly.

3.5.1. Rozpočtové příjmy

V oblasti příjmů se vyskytly největší difference v kapitole "Vodní hospodářství a ŽP", "Kultura", "Práce a sociální věci" a "Doprava". Uvedené rozdíly jsou k dispozici v následujícím grafu.

Graf č. 2

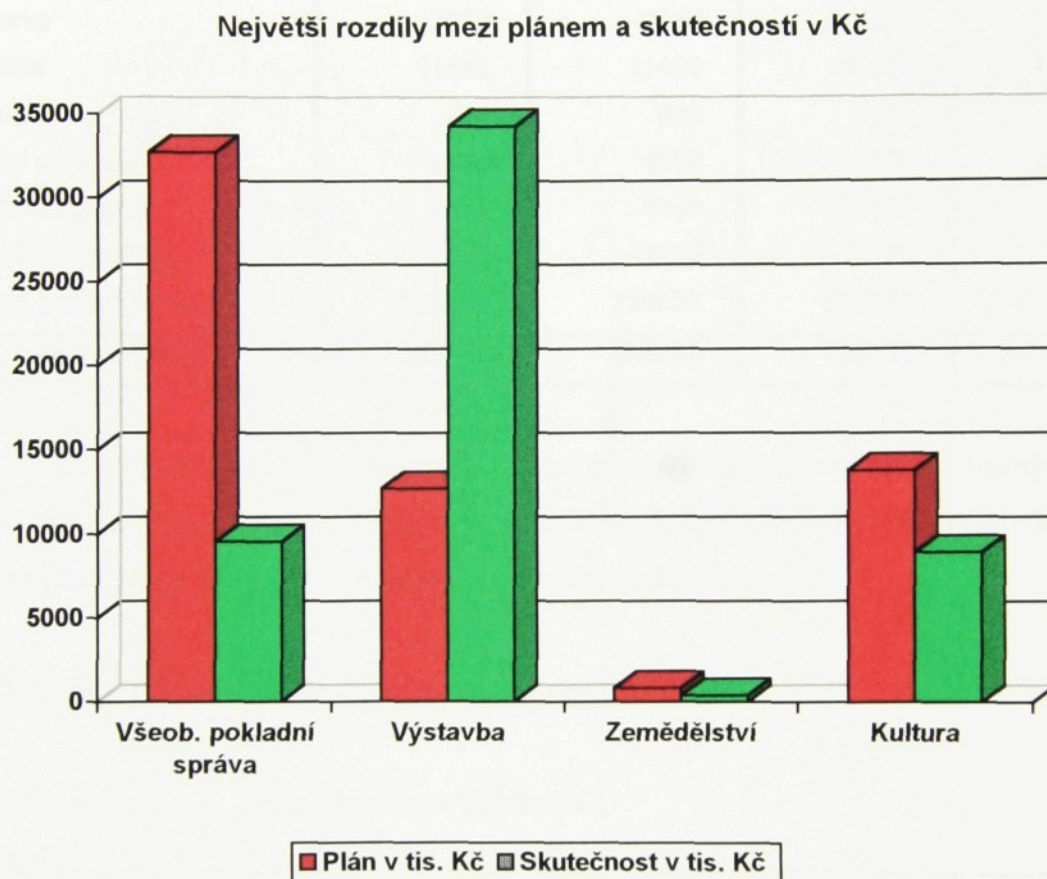
Největší rozdíly mezi plánem a skutečností v Kč

3.5.2. Rozpočtové výdaje

Největší rozdíly nastaly u kapitol "Všeobecná pokladní správa", "Výstavba", "Zemědělství" a "Kultura". Tyto rozdíly jsou znázorněny v následujícím grafu.

Graf č. 3

3.6. ROZPOČET NA KALENDÁŘNÍ ROK 1997

Rozpočet na rok 1997 je konstruován na základě platnosti nové rozpočtové skladby. Celkové příjmy dosáhly výše 301 718 tis. Kč. Vzhledem k upravenému rozpočtu ve výši 303 391 tis. Kč byly splněny na 99,44%. Celkové výdaje dosáhly výše 319 308 tis. Kč. Tato výše výdajů činí vzhledem k upravenému rozpočtu ve výši 341 553 tis. Kč splnění na 93,48%.

3.6.1. Příjmy rozpočtu podle organizačních jednotek

Údaje v tabulce č. 3 jsou uvedeny v tisících Kč.

Tabulka č. 3

Organizační jednotka	Plán	Úpravy	Skutečnost	% plnění
Životní prostředí	130	130	203	156,92
Zemědělství	37	37	44	118,92
Doprava	3950	2450	2636	107,59
Školství	11325	11400	11839	103,85
Kultura	830	830	132	15,9
Vnitřní správa	1530	1530	3973	259,67
Sociální odbor	1611	1848	1810	97,94
Místní hospodářství	46245	46290	46146	99,69
Všeob. pokladní správa	254285	238876	234934	98,35
Celkové příjmy	319943	303391	301718	99,44

Organizační jednotky "Doprava" a "Kultura" zaznamenaly během roku výrazný propad skutečných příjmů vzhledem k jejich plánu. Naproti tomu se výrazně zvýšili skutečné příjmy proti plánu v organizační jednotce "Vnitřní správa".

3.6.2. Výdaje rozpočtu podle organizačních jednotek

Údaje v tabulce č. 4 jsou uvedeny v tisících Kč.

Tabulka č. 4

Organizační jednotka	Plán	Úpravy	Skutečnost	% plnění
Životní prostředí	1920	1780	590	33,15
Zemědělství	550	590	589	99,83
Doprava	22464	40609	38828	95,61
Školství	58509	59374	53341	89,84
Kultura	3173	3215	2745	85,38
Vnitřní správa	51253	54855	48281	88,02
Sociální odbor	17352	12942	11937	92,23
Místní hospodářství	40774	21895	21104	96,39
Všeob. pokladní správa	14120	15663	22371	142,83
Odbor rozvoje města	147120	130630	119522	91,5
Celkové výdaje	357235	341553	319308	93,48

V oblasti výdajů rozpočtu došlo k výraznému snížení skutečných výdajů od plánovaných u organizační jednotky "Životní prostředí" a "Místní hospodářství". Vysoké zvýšení skutečných výdajů vzhledem k plánu vzniklo v rámci organizačních jednotek "Doprava" a "Všeobecná pokladní správa".

3.6.3. Příjmy rozpočtu podle jednotlivých tříd

Údaje v tabulce č. 5 jsou uvedeny v tisících Kč.

Tabulka č. 5

Druh příjmu	Plán	Úpravy	Skutečnost	% plnění
třída 1 - daňové příjmy	185805	185805	192284	103,49
třída 2 - nedaňové příjmy	76423	56570	46640	82,45
třída 3 - kapitálové příjmy	24400	19300	19727	102,21
třída 4 - přijaté dotace	33315	41716	43067	103,24
Celkové příjmy	319943	303391	301718	99,44

U tříd 1 a 4 byly skutečné příjmy vyšší než jejich plán. Třídy 2 a 3 zaznamenaly během roku pokles.

3.6.4. Výdaje rozpočtu podle jednotlivých tříd

Údaje v tabulce č. 6 jsou uvedeny v tisících Kč.

Tabulka č. 6

Druh výdaje	Plán	Úpravy	Skutečnost	% plnění
třída 5 - běžné výdaje	218962	231011	216484	93,71
třída 6 - kapitálové výdaje	136823	110242	102824	93,27
třída 7 - ostatní výdaje	1450	300	0	0
Celkové výdaje	357235	341553	319308	93,48

Všechny výdajové třídy zaznamenaly nižší skutečné výdaje ve vztahu k plánu. Nejvíce postiženy byly třídy 6 a 7.

3.7. ANALÝZA HOSPODAŘENÍ ZA ROK 1997

Platnost nové rozpočtové skladby je zcela jinak konstruována než předchozí. Nová skladba odstranila dávno disfunkční místa staré skladby a činí celé hospodaření a výkaznictví srozumitelnější, průhlednější, ale především lépe přizpůsobené potřebám rozhodování demokratického státu, jakým Česká republika je.

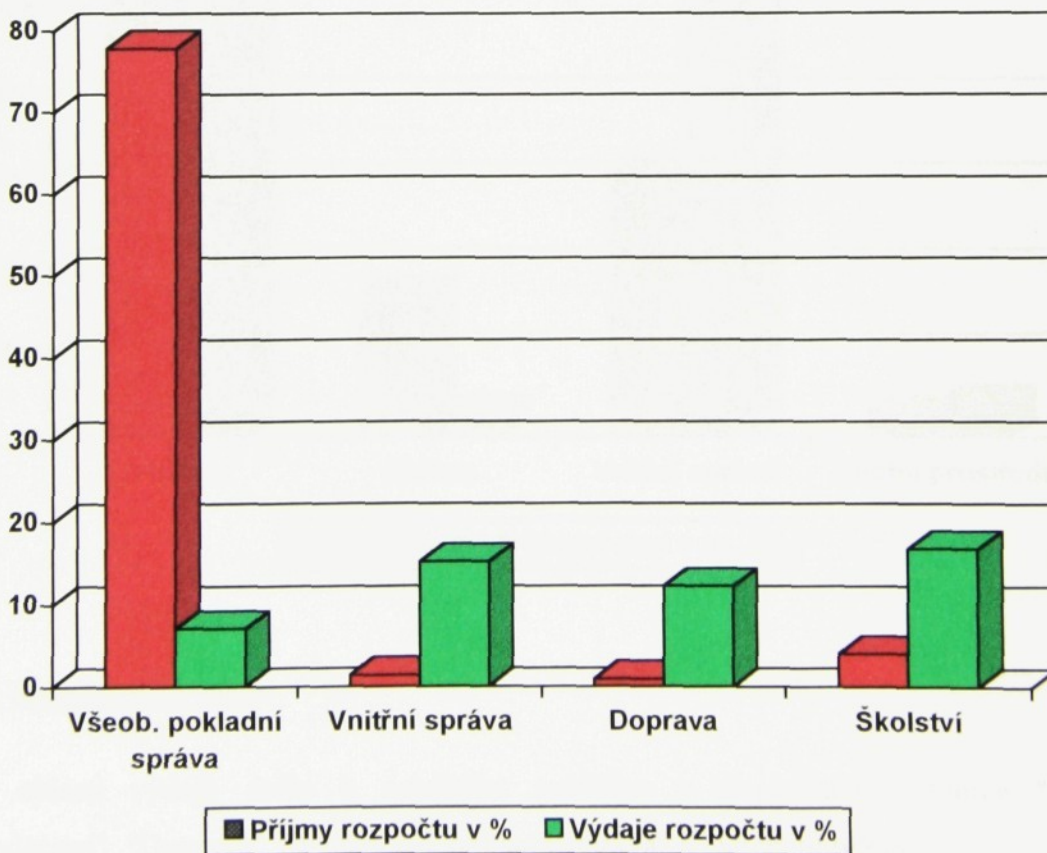
Změna rozpočtové skladby je tedy vyvolána hlavně ekonomickými požadavky, jimž se obec musí bezesporu také přizpůsobit.

3.8. ROZDÍLY MEZI SKUTEČNÝMI PŘÍJMY A VÝDAJÍ

V rozpočtovém roce 1997 vznikly největší rozdíly mezi skutečnými příjmy a výdaji ve výše uvedené tabulce, které jsou znovu znázorněny v následujícím grafu.

Graf č. 4

Největší rozdíly mezi příjmy a výdaji vybraných kapít

3.9. ROZDÍLY MEZI ROZPOČTEM A SKUTEČNOSTÍ

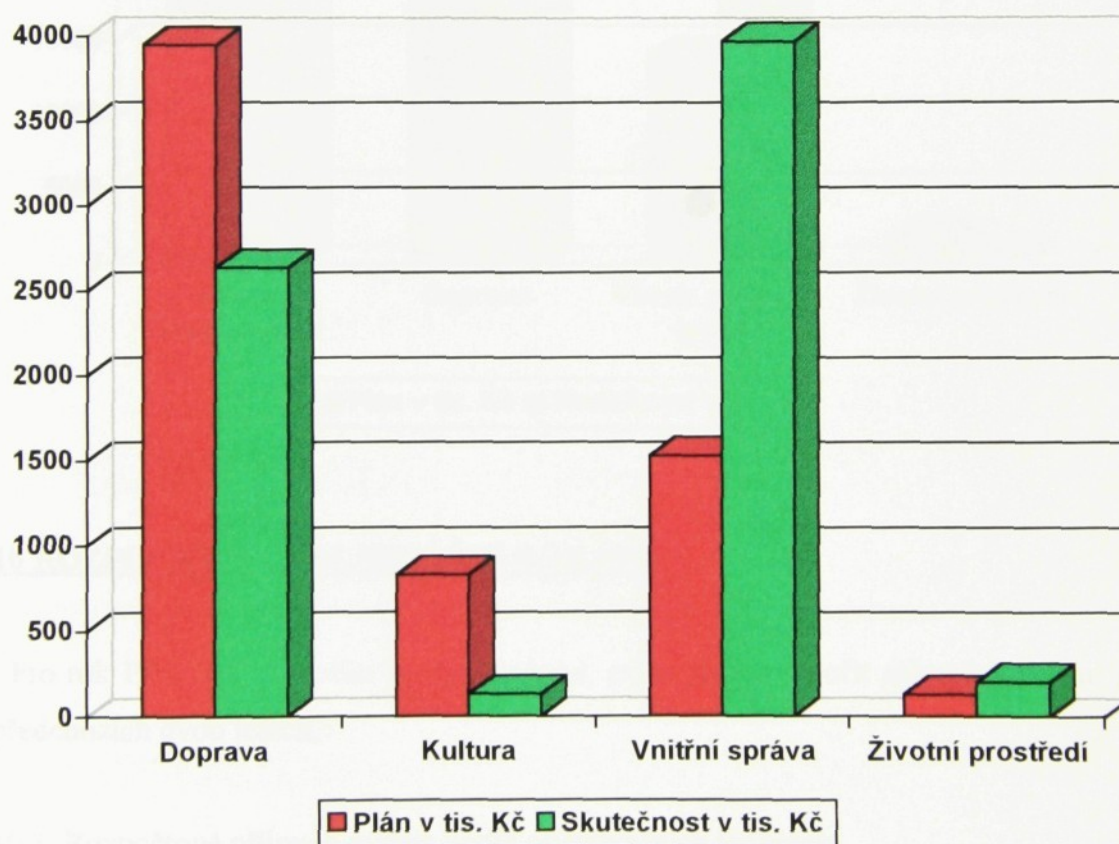
Rok 1997 se podobně jako rok 1996 nevyhnul rozdílům mezi rozpočtem a skutečností.

3.9.1. Rozpočtové příjmy

V oblasti příjmů vznikly během roku největší difference v rámci organizačních jednotek "Doprava", "Kultura" a "Vnitřní správa". Tyto difference znázorňuje následující graf.

Graf č. 5

Největší rozdíly mezi plánem a skutečností v Ki

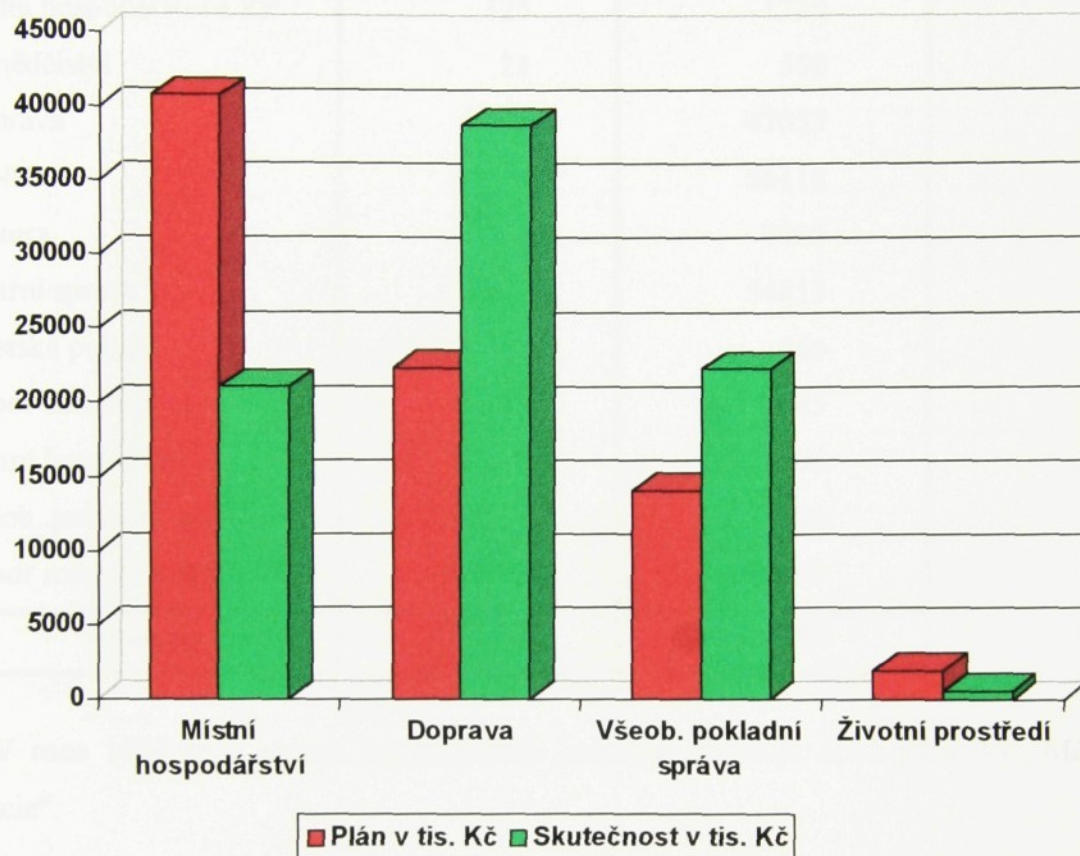

3.9.2. Rozpočtové výdaje

V oblasti výdajů došlo k největším rozdílům v organizační jednotce "Místní hospodářství", "Doprava", "Všeobecná pokladní správa" a "Sociální odbor".

Graf č. 6

Největší rozdíly mezi plánem a skutečností v Kč

3.10 ROZPOČET NA KALENDÁŘNÍ ROK 1998

Pro rok 1998 je k dispozici pouze rozpočet, proto nelze vytvořit některá srovnání jako v předchozích dvou letech.

3.10.1. Rozpočtové příjmy a výdaje podle organizačních jednotek

V tabulce č. 7 jsou údaje uvedeny v tisících Kč.

Tabulka č. 7

Organizační jednotka	Rozpočet na rok 1998	
	Příjmy	Výdaje
Vodní hospodářství a ŽP	125	1230
Zemědělství	21	550
Doprava	3050	47055
Školství	13144	56118
Kultura	730	7485
Vnitřní správa	1100	54813
Městská policie	650	666
Odbor soc. věcí	1923	15385
Místní hospodářství	64310	22456
Všeob. pokladní správa	247355	35200
Odbor rozvoje města	0	91450
Celkem	332408	332408

V roce 1998 se v oblasti organizačních jednotek objevuje nová jednotka „Městská policie“.

3.11. ANALÝZA ROZPOČTU NA ROK 1998

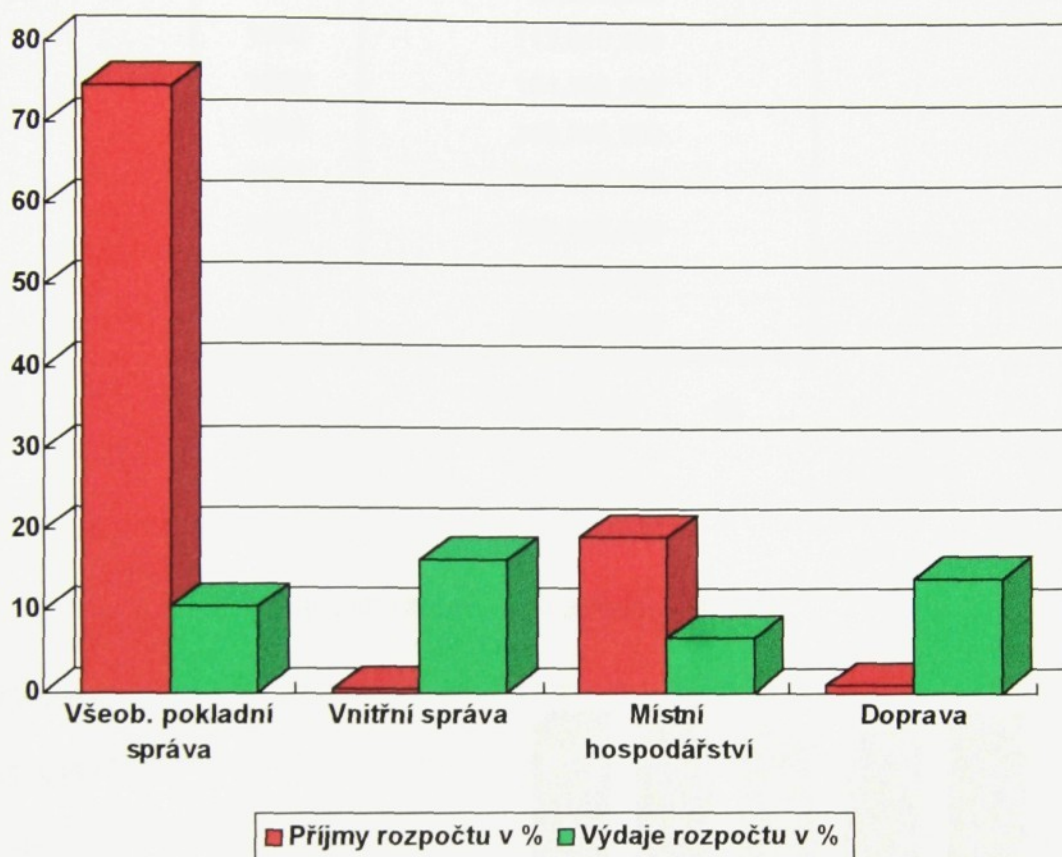
Rozpočet na rok 1998 je sestaven na základě dlouhodobého vývoje skutečných příjmů a výdajů v předcházejících letech.

3.12. ROZDÍLY MEZI ROZPOČTOVÝMI PŘÍJMY A VÝDAJI

V rozpočtovém roce 1998 byly největší rozdíly mezi navrženými příjmy a výdaji u organizačních jednotek „Všeobecná pokladní správa“, „Vnitřní správa“, „Kultura“ a „Doprava“. Nejedná se o absolutně největší rozdíly, nýbrž jde o největší rozdíly organizačních jednotek s podstatným podílem na tvorbě rozpočtu. Tyto rozdíly jsou obsahem následujícího grafu.

Graf č. 7

Největší rozdíly mezi rozpočtovými příjmy a výdaji vybraných org. jednotek

3.13. ANALÝZA ČASOVÉ ŘADY - ROK 1996, 1997, 1998

Časová řada zahrnující roky 1996, 1997 a 1998 je součástí vývoje rozpočtů od počátku 90. let. Tento vývoj velikosti skutečných příjmů rozpočtů zachycuje následující tabulka a graf.

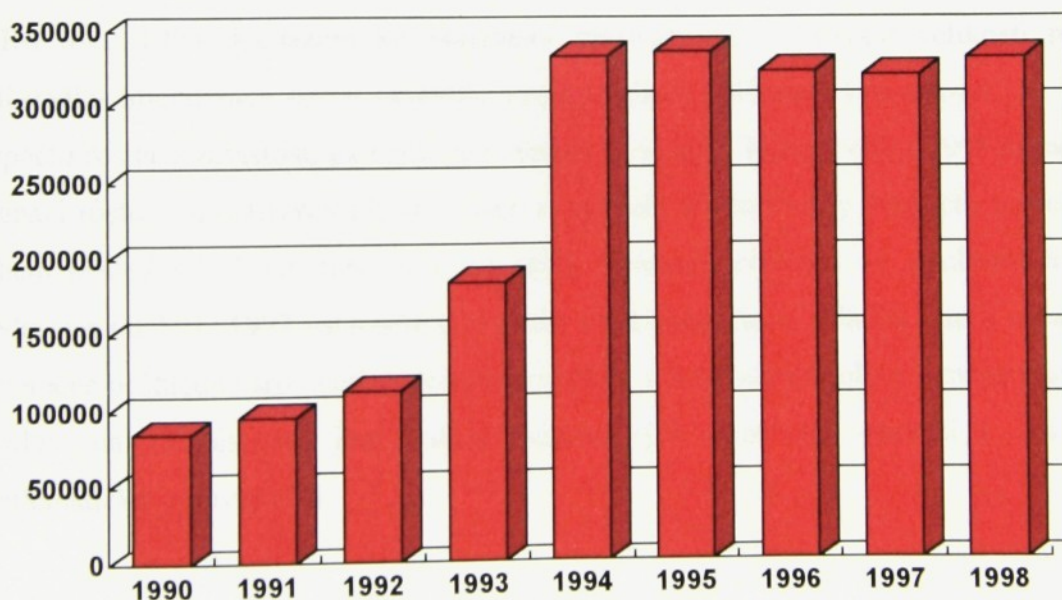
Tabulka č. 8

Rok	Velikost skutečných příjmů
1990	85,140,000
1991	95,896,000
1992	113,010,000
1993	184,560,000
1994	333,265,000
1995	336,453,000
1996	323,582,000
1997	319,308,000
1998 ^x	332,408,000

^x rozpočet

Graf č. 8

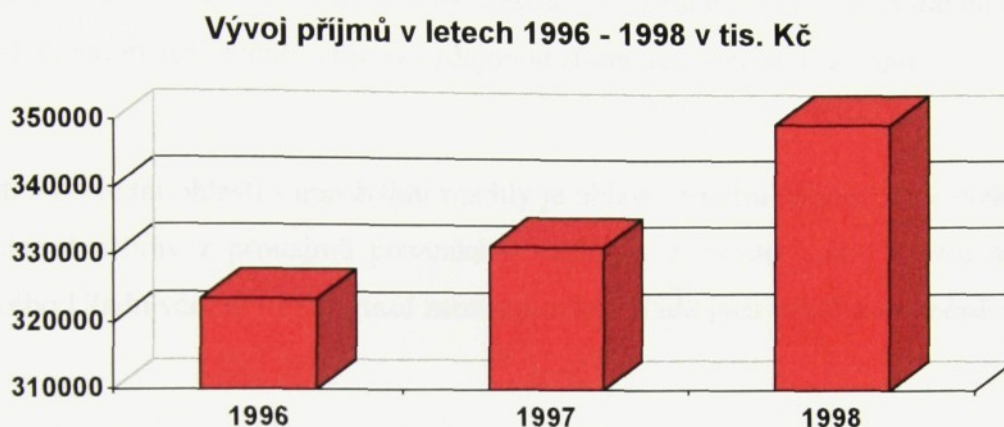
Velikost skutečných příjmů v tis. Kč

Rozpočtové příjmy v časové řadě 1990 - 1996 obsahují i hospodářský výsledek předchozího roku, kdežto rozpočtové příjmy roku 1997 a 1998 již mají hospodářské výsledky zachyceny odděleně v třídě 8 - Financování. Vzhledem k délce časové řady nebylo možné očistit skutečné příjmy let 1990 - 1996 od hospodářských výsledků

pro věrné srovnání skutečných příjmů. Přičtením hospodářských výsledků k příjmům let 1997 a 1998 získáme skutečný obraz vývoje rozpočtových příjmů ve sledovaném časovém období. Pro zjednodušení uvádím porovnání posledních tří let v následujícím grafu.

Graf č. 9

Do roku 1994 docházelo ke značnému meziročnímu zvyšování velikosti rozpočtu v důsledku liberalizace cen a následně vzniku inflace. Můžeme konstatovat, že velikost rozpočtu rostla v závislosti na růstu cen vstupů a výstupů. Roky 1994 a 1995 zaznamenali stagnaci růstu rozpočtových příjmů, která se udržela až do tvorby rozpočtu na rok 1998. Během posledních 2 let došlo k několika zásadním změnám ve struktuře rozpočtu. Především od 1. 1. 1997 vstoupila v platnost nová rozpočtová skladba, která neumožňuje dostatečně průhledné srovnání s předchozími roky v hospodaření obce. Změna rozpočtové skladby má za následek jiné třídění rozpočtových peněžních operací a tím vzniká problematické porovnávání.

3.13.1. Největší difference mezi příjmy a výdaji vybraných oblastí rozpočtu

V průběhu tří let se vyskytly největší rozdíly v oblasti „Všeobecná pokladní správa“, která zahrnuje pravidelné příjmy především ve formě přímých daní. Ty tvoří podstatnou

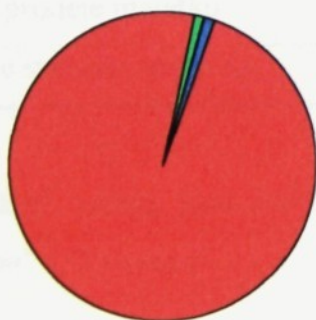
součást příjmů rozpočtu obce. Na druhé straně realizuje tato oblast minimální výdaje, které způsobují onu největší diferenci.

Další oblastí s rozdílnými příjmy a výdaji je oblast „Doprava“, kde se vyskytují jen nepatrné položky příjmů (především poplatky z parkovacích automatů a veřejného prostranství), avšak náročnost na provoz městské hromadné dopravy a výstavbu a opravy místních komunikací značně zatěžují výdajovou stranu této oblasti rozpočtu.

Třetí a poslední oblastí s největšími rozdíly je oblast „Vnitřní správa“, kde nízké příjmy tvoří hlavně příjmy z pronájmů pozemků a nebytových prostor, zato výdaje na správu Městského Úřadu včetně výplat mezd zaměstnancům úřadu jsou několikanásobně vyšší.

Přehledné zobrazení celkových příjmů a výdajů výše uvedených oblastí rozpočtu za rok 1996, 1997 a plánu na rok 1998 ukazují následující dva grafy.

Celkové příjmy

- Všeob. pokladní správa
- Doprava
- Vnitřní správa

Celkové výdaje

- Všeob. pokladní správa
- Doprava
- Vnitřní správa

V levém grafu jsou příjmy všeobecné pokladní správy obsahem téměř celého kruhu, zatímco obě zbylé oblasti příjmů mají minimální zastoupení.

V pravém grafu jsou proporce jednotlivých oblastí výdajů téměř shodné. Menší jsou jen u všeobecné pokladní správy.

3.14. NEJVĚTŠÍ PODÍL NA ROZPOČTOVÝCH PŘÍJMECH A VÝDAJÍCH **V LETECH 1996, 1997, 1998**

V oblasti příjmů má největší podíl na jejich plnění výběr daní a poplatků, dotace ze SR a příjmy z prodeje majetku. Všechny uvedené příjmy jsou evidovány v oblasti „Všeobecná pokladní správa“ a jejich absolutní vývoj znázorňuje následující tabulka.

Tabulka č. 9

Jednotlivé příjmy	skutečnost 1996	skutečnost 1997	plán 1998
Daň z příjmu právnických osob	46329	40588	45800
Daň z příjmu fyzických osob			
- ze závislé činnosti	49090	50291	44800
- ze samost. výdělečné činnosti	54874	62524	61600
Příjmy z prodeje majetku	21801	22518	35658
Dotace ze státního rozpočtu	41589	40871	39703

V oblasti výdajů jsou největšími položkami investiční akce organizačních jednotek "Výstavba" a "Doprava".

4. AUDIT OBCÍ

Audit obcí znamená povinné ověření hospodaření obce za uplynulý kalendářní rok. Toto prověření se děje shodným způsobem, jako je tomu při auditu ostatních účetních subjektů.

Audit obce se řídí zákonem o auditorech a Komoře auditorů, který výslovně říká, že obec si musí nechat ověřit výsledky svého hospodaření buď auditorem (zapsaným v Komoře auditorů) nebo pracovníky okresního úřadu. Pracovníci příslušného okresního úřadu ověřují hospodaření malých obcí, u kterých je nereálné předat svůj audit auditorské společnosti, která za tento úkon požaduje nemalé finanční ohodnocení.

Teprve takto ověřené výsledky hospodaření musí být předmětem projednání a schválení na obecním zastupitelstvu.

4.1. KONKRÉTNÍ PROBLÉMY AUDITU OBCÍ

Audit obce znamená vypracování auditorské zprávy za kalendářní rok. Tato zpráva má za úkol ověřit účetní závěrku a tím celé hospodaření dané obce.

Právě povinnost obce nechat ověřit hospodaření navozuje celou řadu variant, jak může obec postupovat. Tato variabilita dává obci možnost se rozhodovat, jakým způsobem si nechá audit vypracovat. Jedná se zejména o následující otázky:

- jakou formu, obsah, rozsah, úroveň provedeného šetření a způsob zveřejnění zjištění má zvolit?
- zda existuje rovnocennost při provádění ověření účetní závěrky a způsobu hospodaření obce nezi profesionálními auditory z Komory auditorů a nijak nespecializovanými pracovníky příslušného okresního úřadu?
- je vhodné aplikovat při provádění auditu obcí auditorské směrnice k auditorským metodám a postupům, kterými se řídí postup prací profesionálních auditorů při ověřování závěrek všech ostatních subjektů?
- mohou pracovníci okresních úřadů vhodně vykonat vysoce odborné činnosti spojené s provedením auditu, když nejsou profesně vybavení?
- mohou samotní profesionální auditoři při specializaci na posouzení hospodaření ostatních subjektů vhodně ověřit hospodaření obce?

Takovýchto otázek bychom jistě našli více, které otevírají problematiku auditu obcí. Určitou dobu bude audit obcí komplikovanou záležitostí, která si do budoucna vyžádá značné systémové změny a nové způsoby řešení uvedených otázek. Předmětem těchto změn by měl být především zákon o auditorech a Komoře auditorů, který oblast auditů upravuje. [10]

4.2. AUDIT MĚSTA ČESKÁ LÍPA

Hospodaření za rok 1995 - 7 si nechala obec vypracovat u auditorské společnosti Pagina. Za toto období bylo hospodaření města bezproblémové a tudíž mohl auditor vyslovit na konci každého auditu závěrečný výrok „bez výhrad“, který je součástí auditorské zprávy a znamená naprostý pořádek v oblasti hospodaření organizace, konkrétně jejího účetnictví.

Česká Lípa při zadávání auditu nevyužívá služeb pracovníků okresního úřadu díky spokojenosti s ověřováním již prověřené auditorské společnosti Pagina.

Audit se provádí na počátku následujícího roku a po dobu ověřování jsou auditoři v kontaktu se zástupci obce.

5. ZÁVĚR

5.1. OBECNĚ

Městský rozpočet vyžaduje především při jeho sestavování mimořádnou pozornost a poté jeho důsledné dodržování během roku v souladu s rozpočtovými příjmy a výdaji. Skutečnosti vzniklé v průběhu roku jsou předmětem úprav podle toho, kdy vznikly.

Praxe dokazuje, že skutečná velikost jednotlivých příjmů a výdajů na konci roku se více či méně rozchází s jejich velikostí uvedenou v rozpočtu.

Samotná analýza hospodaření obce Česká Lípa znázorňuje dvě odlišná srovnání:

- a) srovnání rozdílů skutečných příjmů a skutečných výdajů v rámci jedné kapitoly (organizační jednotky)
- b) srovnání rozdílů rozpočtových a skutečných příjmů či výdajů taktéž v rámci jedné kapitoly (organizační jednotky)

Analýzu srovnání v rámci organizačních jednotek jsem vybral záměrně kvůli možnému srovnání rozpočtů roku 1996, 1997 a 1998, neboť změna rozpočtové skladby 1. 1. 1997 se jejich struktury téměř nedotkla. Srovnání na základě jiných kritérií by bylo značně obtížné.

5.2. KONKRÉTNÍ POZNATKY

V průběhu sledované časové řady let 1996 - 1998 se vyskytuje největší rozdíl mezi skutečnými příjmy a výdaji v organizační jednotce "Všeobecná pokladní správa", která obsahuje položky s největším podílem na velikosti příjmů, jako jsou daně a naopak obsahuje nepatrné položky výdajů, jako např. tvorba rezerv či akceptace úvěru.

Druhé srovnání rozpočtových a skutečných příjmů, respektive výdajů dokumentuje taktéž v rámci jedné kapitoly důkladnost stanovení rozpočtových příjmů, respektive výdajů ve vztahu k jejich skutečnosti. Především je nereálné dosažení shody rozpočtových a skutečných peněžních operací, jelikož je sestavení rozpočtu strategií operující s předběžnými čísly.

Město Česká Lípa ztělesňuje zásadu opatrnosti, což prakticky znamená stanovení nižších rozpočtových příjmů v očekávání jejich průběžného nárůstu. Příkladem je stanovení rozpočtových příjmů v roce 1996 ve vztahu k jejich skutečné velikosti.

Úkolem každého rozpočtu je především snaha o nepřekročení rozpočtových výdajů. Tato snaha se městu Česká Lípa zatím vyplatila, neboť za posledních 5 let hospodařilo s kladným hospodářským výsledkem, tedy s přebytkem skutečných příjmů nad skutečnými výdaji. Drobnými výjimkami jsou těžko odhadnutelné skutečné výdaje v organizačních jednotkách "Doprava" a "Výstavba".

Za zmínku stojí míra zadluženosti města Česká Lípa na jednoho obyvatele, která činí v roce 1998 cca Kč 246,-- a je v porovnání s mnoha městy na velmi nízké úrovni.

5.3. VNĚJŠÍ VLIVY NA TVORBU ROZPOČTU OBCÍ

Roky 1996 a 1997 představovali stagnaci celého národního hospodářství, kdy se prudce snížil ekonomický růst země, prohloubilo se pasivní saldo zahraničního obchodu, došlo k značnému odlivu zahraničního kapitálu a nepodařilo se udržet inflaci v předpokládané výši.

Důsledky hospodářské recese se projeví na tvorbě státního rozpočtu, kde úbytek inkasovaných daní značně zkomplikoval jeho tvorbu. Jelikož tvoří část příjmů obcí státní dotace ze státního rozpočtu, dotýká se tento nedostatek i jich.

5.4. CÍL PROJEKTU

Cílem tohoto projektu bylo seznámení s hospodařením obcí, spojené s pochopením základních principů práce s městským rozpočtem.

Seznámení s tvorbou a hospodařením rozpočtu mě obohatilo o zajímavé poznatky z oblasti veřejných financí. Plně podporuji politiku, kterou zastává vedení finančního odboru města Česká Lípa. Tato politika obsahuje dva zásadní postoje k tvorbě a plnění rozpočtu:

- 1) zásada opatrnosti - předpokládá střízlivý odhad možných budoucích příjmů a výdajů
- týká se velikosti úprav během rozpočtového roku
- 2) nízká zadluženost - město se snaží o krytí výdajů vlastními příjmy a to i v oblasti investic, kde se převzetí cizího zdroje přímo nabízí

Především krytí výdajů souvisejících s rozsáhlými investicemi se řada měst rozhodla financovat z cizích zdrojů (většinou bankovních úvěrů). Splátky těchto úvěrů spojených s vysokými úrokovými sazbami přivedly mnoho obcí do značných finančních potíží.

Město Česká Lípa může tyto postoje k hospodaření s rozpočtem ovlivnit, proto je jejím cílem se jimi řídit

Současná ekonomická, ale i politická nestabilita související s nízkým domácím produktem, či absencí koncepce řízení státu, vnáší pochopitelně do hospodaření obcí prvky, které obec nemůže sama ovlivnit.

Chtěl bych tímto poděkovat panu doc. Jaroslavu Jágrovi z katedry Podnikové ekonomiky TUL a Ing. Josefu Zachrlovi z Finančního odboru MÚ v České Lípě za značnou podporu a ochotu při zpracování této bakalářské práce. Na jejím zhotovení mají svůj nezanedbatelný podíl.

SEZNAM LITERATURY

- [1] str. 164, Ústava České republiky
- [2] str. 8, Výklad nové rozpočtové skladby pro obce, JUDr. Miloslav Melion, Ing. Rudolf Kotrba, vydala Ekonomická a informační agentura Hradec Králové, 1996
- [3] 13, 14, zákon o obcích č. 367/90 Sb.
- [4] 18, 19, 20, zákon o obcích č. 367/90 Sb.
- [5] str. 7, Výklad nové rozpočtové skladby pro obce, JUDr. Miloslav Melion, Ing. Rudolf Kotrba, vydala Ekonomická a informační agentura Hradec Králové, 1996
- [6] str. 18, Rozpočtová skladba pro rozpočtové organizace, obce a okresní úřady, Jan Kinšt, vydalo nakladatelství Pragoeduca, Praha 1998
- [7] str. 19, Rozpočtová skladba pro rozpočtové organizace, obce a okresní úřady, Jan Kinšt, vydalo nakladatelství Pragoeduca, Praha 1998
- [8] str. 21, Rozpočtová skladba pro rozpočtové organizace, obce a okresní úřady, Jan Kinšt, vydalo nakladatelství Pragoeduca, Praha 1998
- [9] str. 23, Rozpočtová skladba pro rozpočtové organizace, obce a okresní úřady, Jan Kinšt, vydalo nakladatelství Pragoeduca, Praha 1998
- [10] Obec a finance, týdeník pro obce
- [11] J. Pecková, Finance územní samosprávy, územní aspekty veřejných financí, vydalo nakladatelství Victoria, Praha 1995
- [12] J. Dědič, Z. Švarc a kolektiv, Učebnice práva pro ekonomy, vydalo nakladatelství Prospektrum, Praha 1994
- [13] L. E. Hay, Accounting for government and nonprofit entities, Homewood, Irwin 1989

SEZNAM PŘÍLOH

Příloha č. 1. - Výpočet daňových příjmů

Příloha č. 2. - Dotace ze státního rozpočtu

Příloha č. 3. - Příspěvky na osobní a věcné výdaje spojené s výkonem státní správy

Příloha č. 4. - Čerpání finančních prostředků k 31. 12. 1997

Příloha č. 5. - Úpravy rozpočtových prostředků v roce 1997

Příloha č. 6. - Přehled příjmů a výdajů za rok 1996 - kapitola "Všeob. pokladní správa"

Příloha č. 7. - Přehled příjmů a výdajů za rok 1996 - kapitola "Školství"

Příloha č. 8. - Přehled příjmů a výdajů za rok 1997 - organizační jednotka "Všeob.
pokladní správa"

Příloha č. 9. - Přehled příjmů a výdajů za rok 1997 - organizační jednotka "Školství"

Příloha č. 10. - Návrh příjmů a výdajů na rok 1998 - organizační jednotka "Všeob.
pokladní správa"

Příloha č. 11. - Návrh příjmů a výdajů na rok 1998 - organizační jednotka "Školství"

Příloha č. 12. - Druhy financujících operací na rok 1998 - Financování

Příloha č. 13. - Závěrečný výrok auditora za rok 1995

Příloha č. 14. - Závěrečný výrok auditora za rok 1996

Příloha č. 15. - Seznam auditorů zabývajících se auditem obcí

Příloha č. 16. - Analýza úvěruschopnosti obcí

Příloha č. 17. - Co je to "rating"

MĚSTSKÝ ÚŘAD ČESKÁ LÍPA

Finanční odbor

Vážený pán
ing. Jan Hladoník
tajemník MěÚ
Česká Lípa
- zde -

Váš dopis/ ze dne

Naše značka
fin/kab

Vyřizuje/linka
Kabeláčová / 338231

Česká Lípa dne
27.11.1995

V ě c : Sdělení

Výpočet daňových příjmů:

Daň z příjmů právnických osob

Pro obce: podíl počtu obyvatel obce na celostátním počtu obyvatel ČR

celkový počet obyvatel ČR k 31.12.1994 činí 10 333 161 osob

obec Česká Lípa má k 31.12.1994 40 239 obyvatel

$40\,239 : 10\,333\,161 = 0,00389416$

obce v ČR mají 20% podíl na předpokládaném výnosu 68,0 mld Kč

$68,0\text{ mld} \times 0,2 = 13,6\text{ mld Kč}$

obec s 40 239 obyvatel se bude podílet v roce 1996 na dani z právnických osob:

$13,6\text{ mld} \times 0,00389416 = \underline{52\,960\,589,-\text{ Kč}}$

Daň z příjmů fyz. osob z podnikání

100% výnos daně pro obce, kde mají fyz. osobby bydliště

- předpoklad dle údajů a skutečnosti 42 850 000,- Kč

Daň z nemovitostí

100% výnos daně z nemovitosti umístěných na katastru obce

- předpoklad dle údajů a skutečnosti 7 350 000,- Kč

Daň z příjmů fyz. osob ze závislé činnosti

$40\,239 : 104\,450$ (obyvatel okresu) $= 0,385246 = 38,5246\%$

skutečnost 1995 71 mil

20% pro rok 1996 36 859 565,- Kč

$26\,767\,150 : 38,5246 \times 100 = 69\,480\,669,-\text{ Kč}$

10% činí 6 948 066,- Kč

ing. Miroslava Kabeláčová

MĚSTSKÝ ÚŘAD
Česká Lípa

Účelová dotace na výplatu sociálních dávek podléhá finančnímu vypořádání za rok 1996 a její čerpání je třeba sledovat pod účelovým znakem 072.

Ostatní dotace finančnímu vypořádání za rok 1996 nepodléhají, ale musí být v daném objemu na stanovený účel použity.

Dotace na sociální dávky

je určena pro občany tělesně a zdravotně postižené a občany sociálně potřebné, dávky jsou vypláceny podle příslušných zákonných norem.

Referát sociálních věcí okresního úřadu zpracoval rozpis této dotace pro města (kromě Kamenického Šenova) a okresní úřad. V rozpočtu okresního úřadu je ponechána rezerva pro obce a město Kamenický Šenov ve výši 983 tis. Kč, která bude obcím dle jejich požadavků poskytována.

Dotace na výkon státní správy

je stanovena na 100 obyvatel správního obvodu takto:

1 000,-- Kč pro všechny obce

2 000,-- Kč pro obce s působností matričního úřadu

5 950,-- Kč pro obce s působností stavebního úřadu

9 500,-- Kč pro obce s pověřeným obecním úřadem.

Počet obyvatel je převzat ze statistických údajů k 31. 12. 1994.

Dotace je rozepsána podle výše stanovených kritérií a rozpis je uveden v příloze č. 2. Vzhledem k tomu, že dotace ze státního rozpočtu je vyšší, bylo obcím rozepsáno o 69 tis. Kč více.

Dotace na školství

činí na jednoho žáka základní a mateřské školy 1 080,-- Kč.

Dotace je rozepsána obcím podle počtu žáků k 1. 9. 1995, které předložil Školský úřad Česká Lípa. Vzhledem k nižšímu počtu žáků v okrese, je rozepsána částka na jednoho žáka 1 102,94 Kč.

Dotace je navrhována těm obcím, které jsou zřizovateli školy a financují provoz školy.

Dotace na domovy důchodců

je rozepsána městu Doksy, na které přechází zřizovatelská práva a závazky domova důchodců v Doksech.

Příspěvek na 1 místo činí 50 500,-- Kč.

Ostatní dotace ze státního rozpočtu (dotace na ústavy sociální péče, domovy důchodců, hasičské záchranné sbory) nejsou rozepisovány obcím, zůstávají u okresního úřadu, který je zřizovatelem těchto zařízení.

Dotace na dopravní obslužnost

je nová dotace, která je určena na zabezpečení ztráty ze závazku veřejné služby podle § 19 zákona č. 111/1994 Sb., o silniční dopravě. Příjemcem dotace je okresní úřad. Příspěvek na úhradu ztráty pravidelné autobusové dopravy je vypočtený podle vzorce Ministerstva dopravy. Uplatnění tohoto nového dotačního titulu je velmi žádoucí, neboť při zabezpečování místní osobní přepravy vznikaly z nedostatku finančních prostředků velké problémy jak okresním úřadům, tak i obcím.

Novelou rozpočtových pravidel (schváleno Parlamentem dne 29.6. 1995 zákonem č. 154/1995 Sb.) dochází od 1. 1. 1996 ke změně daně z příjmů fyzických osob ze závislé činnosti u obcí a okresního úřadu.

Podíl celookresního výnosu této daně se bude dělit takto:

30 % připadne okresnímu úřadu

20 % všem obcím v okrese, každé obci pak částka odvozená z poměru počtu obyvatel obce k celkovému počtu obyvatel okrese

10 % obcím, které mají na svém území umístěnu plátcovu pokladnu, nebo zde plátce sídlí, či zde má trvalé bydliště

40 % státnímu rozpočtu.

Novou daní, kterou budou obce od 1. 1. 1996 dostávat je podíl na 20 % celostátního výnosu daně z příjmů právnických osob. Tato daň bude propočtena podílem počtu obyvatel obce na počtu obyvatel České republiky. Do rozpočtu všech obcí v republice by mělo být převedeno v roce 1996 13,6 mld Kč., z toho připadne obcím našeho okrese 137,1 mil. Kč. Při počtu obyvatel našeho okrese 104 450, činí odhad podílu této daně na 1 obyvatele okrese cca 1 312,60 Kč.

P o s t u p

pro stanovení výše příspěvku na osobní a věcné výdaje spojené s výkonem státní správy jednotlivým obcím v každém okrese

Výše příspěvku se stanoví násobkem pevné sazby příspěvku na každých 100 obyvatel trvale bydlících na území, v němž obecní úřad vykonává státní správu, a jedné setiny celkového počtu obyvatel území.

Sazby příspěvku ze státního rozpočtu stanovené v závislosti na rozsahu svěřené nebo přenesené působnosti k výkonu státní správy činí:

Působnost	Sazba v Kč na 100 obyvatel ^{*)}
obce se samostatnou působností (všechny obce)	1 000,--
obce s působností matričního úřadu	2 000,--
obce s působností stavebního úřadu	5 950,--
obce s pověřeným obecním úřadem ^{**) /}	9 500,--
obce s působností okresního úřadu ^{***) /}	6 800,--

^{*)} Sazby se podle rozsahu působnosti obce sčítají.

^{**) /} § 60 zákona ČNR č. 367/1990 Sb., o obcích (obecní zřízení), ve znění pozdějších předpisů.

^{***) /} § 5b zákona ČNR č. 425/1990 Sb., o okresních úřadech, ve znění pozdějších předpisů.

Čerpání finančních prostředků k 31.12.1997

č.	Název akce	rozpočet	čerpáno k 31.12.97
30	Sochy Dolní Libchava	60	62
31	Rekonstrukce UNION - statické zajištění	7 955	7 621
32	Portál nám. TGM	280	160
33	Vodní hrad	2 000	1 793
34	Mariánský sloup - restaurace a umístění	160	40
35	Rekonstrukce UNION - I. etapa	10 130	7 970
36	Jiráskovo divadlo - projekt	1 500	1 135
37	Boží muka - Svárov	60	112
38	Mariánský park - oprava náhrobku	80	0
39	Rekonstrukce městských hradeb	280	294
40	Rest. barok. kam. křížku Okřešice	50	82
41	Rekonstrukce UNION - II. etapa	5 000	2 595
42	Stadion u Ploučnice - šatny	1 773	1 773
43	Sportareál - rekonstrukce ledové plochy	2 500	2 378
44	KBV Lada - bytový dům J 1	6 800	7 366
45	KBV Lada - bytový dům K 4	14 210	14 216
46	Územní plán	1 500	996
47	Příprava staveb	1 799	1 888
48	Uskladnění CHANOSŮ	100	115
49	Rekonstr. domu č.p. 363 Děčinská ul.	360	360
50	Prostranství před Sportareálem	3 700	3 712
51	Ohrádky pro kontejnery	1 000	664
52	Plynofikace Svárov II. etapa	2 000	1 952
53	Úprava prostranství mezi domy K4 a J1	3 110	3 013
54	Prostranství ul. Komenského	2 000	650
55	Park Špičák	35	35
56	VO Tovární ul.	110	110
57	VO DPD Dolní Libchava	130	141
58	Dům pro neplatiče - Centrum N	12 400	12 562
59	Dílna DH	150	0
60	Rozpočtová rezerva	1 100	99
	Celkem	130 630	119 522

Čerpání finančních prostředků k 31.12.1997

Název akce		rozpočet	čerpáno k 31. 12.1997
- vybudování soc. zázemí		150	33
2	Rekonstrukce Moskevská ul. - I. etapa	1 600	1 592
3	Kom. propojení sídliště Sever	3 421	3 456
4	Křížový park - chodníky	2 850	2 796
5	Bezbariérové přechody	500	501
6	Rekonstrukce Mariánská - dokončení	100	66
7	Chodník Roháče z Dubé	88	88
8	Chodníky Litoměřická - dokončení	500	500
9	Úprava prostr. před prodejnou RESPO	160	150
10	Rekonstrukce Moskevská ul. - II. etapa	10 109	11 148
11	Okružní křižovatky u nemocnice	450	490
12	Rekonstrukce ul. Pod Holým vrchem	6 000	4 566
13	Chodník Litoměřická - PRESTA	970	981
14	Chodníky v ul. Ant. Sovy	2 000	1 928
15	Rekonstrukce ul. Nová	600	517
16	Lávka přes Ploučnici	74	74
17	Regenerace sídliště - chodníky	400	373
18	Odkanalizování areálu TSm	1 800	1 772
19	Kanalizace Stará Lípa	550	558
20	Kanalizace Nový Žizníkov	70	65
21	Úprava požárních nádrží Okřešice	650	85
22	Kanalizace Dubice	900	843
23	Vodovod Česká Lípa-H.Libchava-Volfart.	150	150
24	ZŠ Klášterní - nástavba	4 100	4 027
25	ZŠ Špičák - přístavba šaten	5 000	4 989
26	ZŠ Partyzánská - fasáda	2 500	1 287
		0	
27	ZŠ Partyzánská - kanalizace	86	86
28	Opravy střech školských zařízení	2 000	1 987
29	ZUŠ - protipožární zařízení	520	520

Komentář k úpravám rozpočtu a čerpání rozpočtových prostředků v roce 1997
(rozpočtové změny byly předkládány se zdůvodněním do městského zastupitelstva a byly odsouhlaseny)

č.	Název akce	Zdůvodnění
1	Tržiště - vybudování soc. zázemí	akce byla pozastavena MR z důvodu návrhu na přemístění tržiště
2	Rekonstrukce Moskevská ul. - I. etapa	vícepráce, demontáž bývalé ČS, rozšíření zámkové dlažby, osazení ACO-drain
3	Kom. propojení sídliště Sever	vícepráce, oprava topného kanálu, odstranění skryté panelové plochy, rozšíření stavby k ul. Mariánské
4	Křižový park - chodníky	vícepráce, demolice garáží, nové parkoviště, dláždění prostranství před kolumbáriem
5	Bezbariérové přechody	
6	Rekonstrukce Mariánská - dokončení	po upřesnění rozsahu oprav fasád a vstupů objektů byly předp.náklady sníženy
7	Chodník Roháče z Dubé	
8	Chodníky Litoměřická - dokončení	
9	Úprava prostr. před prodejnou RESPO	vícepráce, osazení sloupu VO včetně kabelizace
10	Rekonstrukce Moskevská ul. - II. etapa	vícepráce zřízení ACO-DRAIN, prodloužení vodov. řadu, stav. hist. průzkum
11	Okružní křižovatky u nemocnice	zahájení nebylo možné z důvodu nezajištění fin.prostředků ze strany ŘSD Liberec
12	Rekonstrukce ul. Pod Holým vrchem	podmínkou pro zahájení prací bylo vydání kolaudačního rozhodnutí na žel. přejezd a dokončení pokládky plynovodu v ulici
13	Chodník Litoměřická - PRESTA	rozšíření stavby
14	Chodníky v ul. Ant. Sovy	pokládka kabelů SPT TELECOM v roce 1998
15	Rekonstrukce ul. Nová	cena z VŘ
16	Lávka přes Ploučnici	
17	Regenerace sídliště - chodníky	převod z OSMM
18	Odkanalizování areálu TSm	změna technologie
19	Kanalizace Stará Lípa	
20	Kanalizace Nový Žitník	
21	Úprava požárních nádrží Okřešice	pozdější vydání správních rozhodnutí z důvodu složitosti řešení majetkoprávních vztahů s panem Lopušanem v dotčené lokalitě
22	Kanalizace Dubice	havárie
23	Vodovod Česká Lípa-H.Libchava-Volfart.	příspěvek obcí Horní Libchava
24	ZŠ Klášterní - nástavba	vícepráce nad původní výkaz výměr, rozšíření oprav fasády i stávající části objektu
25	ZŠ Špičák - přístavba šaten	přeložka vodov. řadu s vodoměrnou soustavou, vybavení šaten
26	ZŠ Partyzánská - fasáda	cena z VŘ
27	ZŠ Partyzánská - kanalizace	
28	Opravy střech školských zařízení	
29	ZUŠ - protipožární zařízení	na návrh požárního rady nebylo instalováno skrápěcí zařízení
30	Sochy Dolní Libchava	
31	Rekonstrukce UNION - statické zajištění	některé stav. práce bylo možno provádět až v první etapě

32	Portál nám. TGM	závislost na rekonstrukci č.p. 2, kde měl být portál osazen
33	Vodní hrad	zdržení odsouhlasení výsledku soutěže na úpravu mřížl, realizováno z rozpočtu r. 1998
34	Mariánský sloup - restaurace a umístění	
35	Rekonstrukce UNION - I. etapa	fin. odborem v roce 1997 neproplaceny faktury za provedené práce, hrazeno v roce 1998
36	Jiráskovo divadlo - projekt	
37	Boží muka - Svárov	cena z poptávkového řízení
38	Mariánský park - oprava náhrobku	cena z poptávkového řízení
39	Rekonstrukce městských hradeb	vícepráce - výsrava zdíva
40	Rest. barok. kam. křížku Okřešlce	cena z poptávkového řízení
41	Rekonstrukce UNION - II. etapa	finančním odborem neproplaceny faktury za rok 1997
42	Stadlon u Ploučnice - šatny	vícepráce nad původní výkaz výměr, elektropřípojka
43	Sportareál - rekonstrukce ledové plochy	některé práce mohou být provedeny až po ukončení provozu kluziště, převod do r. 1998
44	KBV Lada - bytový dům J 1	vícepráce- zasklení integrací, doplnění výplňových panelů z důvodu nezajištění nájemců pro obchody
45	KBV Lada - bytový dům K 4	náklady zvýšeny o inženýrskou činnost
46	Územní plán	zadané studie nebyly dokončeny - např. Stará Lipa
47	Příprava staveb	převod finančních prostředků na odbor dopravy na akci VO Ant. Sovy
48	Uskladnění CHANOSů	
49	Rekonstr. domu č.p. 363 Děčínská ul.	
50	Prostranství před Sportareálem	vícepráce - rozšíření dlažby, změna U-rampy a "osazení pocty architektů"
51	Ohrádky pro kontejnery	dodavatel nesplnil termín realizace
52	Plynofikace Svárov II. etapa	vícepráce - navýšení přípojek k objektům, změny trasy a dimenzi
53	Úprava prostranství mezi domy K4 a J1	
54	Prostranství ul. Komenského	finančním odborem neproplaceny faktury za práce v roce 1997, hrazeno z rozpočtu r. 1998
55	Park Špičák	
56	VO Tovární ul.	převod z OÖZ
57	VO DPD Dolní Libchava	převod z OÖZ
58	Dům pro neplatiče - Centrum N	vícepráce - oplocení, pokládka PVC, el. topení
59	Dílna DH	objekt nebyl majetkem města
V České Lípě dne 2.3.1998		Zpracovala : Eva Burešová, Jolana Nebřenská

Kapitola 741 - Všeobecná pokladni správ

Příloha č.6

Příjmy

v tis. Kč

původní

upravený

skutečnost

rozpočet

rozpočet

1.-12.měs

Daň z příjmů práv. osob

53 460

47 460

46 329

Daň z příjmů práv. osob za obec

5 500

7 623

7 623

Daň z příjmů fyzických osob ze závislé

činnosti a z funkčních požitků

43 740

43 740

49 090

Daň z příjmů fyzických osob ze

samostatné výdělečné činnosti a

z příjmů z majetku

45 200

51 200

54 872

Daň z nemovitosti

9 450

9 450

9 662

Správní poplatky

5 214

5 214

9 262

z toho živnostenský odbor

1 400

1 400

1 156

stavební odbor

400

400

361

evidence obyvatel

10

10

14

matrika

270

270

436

tombola

15

15

10

rybářské lístky

7

7

13

zemědělství

2

2

1

poutové atrakce

10

10

1

z veřerného prostranství

100

100

95

automaty

3 000

3 000

7 174

za prominutí vstupného

1

Doplatky a přepl.zrušených daní

264,3

321

celkem příjmy z daní a poplatků

162 564

164 951,3

177 159

Doplňkové příjmy

Poplatek za lázenský pobyt

85

85

186

Pokuty

1 245

1 245

868

z toho stavební odbor

650

650

259

hrací přístroje

10

10

městská policie

350

350

298

přestupky

50

50

88

udělené MR

20

živnostenský odbor	35	35	6
životní prostředí	150	150	197
bankovní poplatky		80	80
z toho za vynětí ze zemědělského půdního fondu	40	40	12
za životní prostředí	40	40	46
příjmy z prodeje majetku (P)	33 285	34 485	21 801
výkup plynárenských sítí	2 000	2 000	---
úroky z bankovních účtů	2 000	2 000	2 030
dividendy	1 000	1 000	1 514
náhodilé příjmy	4 830	4 695	282
z toho výběr. řízení, penále, náklady řízení, útluk			
pro zvířata	2 630	2 630	282
pohledávky různé	600	600	---
pohledávka tržiště a parkoviště	1 200	1 200	---
pohledávka z penále			
náměstí TGM	400	400	---
poplatek ze psů		500	500
poplatek za užívání veřejného prostranství		280	2 030
z toho tržiště	---	1 750	1 556
ostatní	280	280	472
poplatek ze vstupného		45	45
poplatek z ubytovací kapacity		75	75
dislokační poplatek		250	65
poplatek z prodeje alkoh.a tab.výr.		500	150
příjmy z dobývacích prostor		50	50
dary		6 500	5 900
<u>celkem doplňkové příjmy</u>	<u>52 725</u>	<u>54 405</u>	<u>35 053</u>
dotace ze stát. rozpočtu	31 080	29 080	29 080
účelová dotace na plynofikace	800	800	800
účelová dotace na komp.byť.výstavbu	1 080	9 040	9 040
účelová dotace pro ZŠ Partyzánská	375	375	375
dotace na volby do Poslanecké snemovny	---	1 724,7	1 724,7

dotace na akci Polomené hory - monitoring vod	---	9	9
dotace na Vodní hrad	---	250	250
dotace na bydlení pro krajany	---	250	250
příspěvek pro hasiče	---	61	61
převody mezi obcemi - školství	905	905	640
příjmové omyly	---	65	62
fond rezerv a rozvoje			
po finančním vypořádání včetně RK	35 374	35 374	35 331
úvěr na koupi Union	10 000	9 900	9 900
<u>c e l k e m kapitola 741</u>	<u>294 903</u>	<u>307 190</u>	<u>299 734</u>

Výdaje

1/ Úvěry a dluhopisy

nákup Unionky	5 500	---	---
1.etapa rekonstrukce Unionky	4 500	---	---
<u>c e l k e m úvěry a dluhopisy</u>	<u>10 000</u>	<u>---</u>	<u>---</u>

2/ Ostatní správní příjmy a výdaje

vrácení přeplateků stravné	483	483	393
daň z převodu nemovitosti	1 200	1 000	940
daň z příjmů práv. osob - město	5 500	7 623	7 623
majetkové náhrady	1 200	800	771
členství města v organizacích	220	220	209
vstup do Českolipská teplárenská a.s.	---	1 000	1 000
nákup akcií	---	760	412
různé finanční výdaje - omyly	---	---	- 2 598
<u>c e l k e m ostatní správní výdaje</u>	<u>8 603</u>	<u>11 886</u>	<u>8 750</u>

3/ Ostatní příjmy a výdaje z finančních opatření

fond městské rady	150	150	71
podpora sociálních programů	150	150	122
příspěvek na zdravotnictví	600	600	600
<u>c e l k e m ostatní výdaje z fin opatření</u>	<u>900</u>	<u>900</u>	<u>793</u>

4/ Rezervy

doprava	1 145	---	---
školenství	440	1 092	---
místní hospodářství	500	167	---
výstavba	2 000	428	---
vnitřní správa	---	285	---
rezerva všeob. pokl. správa	---	6 269,3	---
rezerva MZ	9 130	---	---
<u>c e l k e m rezervy</u>	<u>13 215</u>	<u>7 956,3</u>	<u>---</u>

<u>Celkem kapitola 741</u>	<u>32 718</u>	<u>20 742,3</u>	<u>9 543</u>
----------------------------	---------------	-----------------	--------------

Kapitola 714 - Školství

Příloha č.7

	v tis.Kč	původní rozpočet	upravený rozpočet	skutečnost 1.-12.měs.
Příjmy				
příjmy z pronájmů		250	250	383
z toho mateřské školy	86	86	168	
základní školy	82	82	81	
školní jídelny	8	8	38	
Dům dětí a mládeže	74	74	96	
příjmy z činnosti		10 384	10 384	11 004
z toho poplatky za mateř.školy	1 977	1 977	1 945	
poplatky za škol.družiny	122	122	149	
poplatky za obědy	7 900	7 900	8 449	
prodej obědů a zbytků	360	360	446	
zápisné Dům dětí a mládeže	17	17	6	
poplatky za saunu	8	8	9	
doplňkové příjmy		120	120	580
celkem příjmy kapitola 714		10 754	10 754	11 967

Výdaje

1/ Mateřské školy

mateřské školy města - usn.MZ 58/96	9 100	9 513	7 591
mateřská škola s právní subjektivitou	406	506	506
celkem mateřské školy	9 506	10 019	8 097

2/ Základní školy

základní školy města	5 940	5 966	5 151
základní školy s právní subjektivitou	18 527	17 565	17 561
celkem základní školy	24 467	23 531	22 712

3/ Zvláštní školy

	1 370	1 597	1 488
--	-------	-------	-------

4/ Školní stravování

školní jídelny a jídelny MŠ města	13 340	13 566	11 240
školní jídelna s právní subjektivitou	1 228	1 178	1 178
celkem školní stravování	14 568	14 744	12 418

5/ Základní umělecká škola s práv. subj.	2 139	1 948	1 948
6/ Dům dětí a mládeže	570	570	461
7/ Ostatní činnost ve školství			
revize škol.zařízení a opravy	1 500	1 400	1 146
ostatní osobní náklady	160	160	141
pojištění	344	94	12
náklady likvidace skladu	---	5	2
opravy a nátěry oplocení šk.zařízení	---	4	---
<u>celkem ostatní činnost</u>	<u>2 004</u>	<u>1 663</u>	<u>1 301</u>
<u>celkem provoz</u>	<u>54 624</u>	<u>54 072</u>	<u>48 425</u>

Akce odboru rozvoje města

I/ Investice

a/ ZŠ Partyzánská zateplení	1 000	1 209	1 184
ZŠ Partyzánská plynofikace	260	256	255
b/ hřiště ZŠ Partyzánská - uan.MZ 58/96	500	1 494	1 494
ZŠ Špičák přístavba šaten	2 000	100	25
ZUŠ protipožární opatření	400	400	402
MŠ Arbesova přístavba	400	352	351
c/ nástavba ZŠ Klášterní	3 500	1 500	656

II/Údržba a opravy

a/ ZUŠ dokončení opravy střechy-uan.MZ 58/96	750	783	783
ZŠ Moskevská dokončení fasády -"- 58/96	500	525	525
b/ ZŠ Dr.Tyrše oprava střechy	1 600	1 600	1 600
ZŠ Sever oprava střechy	900	961	961
MŠ Dubice fasáda a oprava	350	250	252
ŠJ Eliášova oprava vstupu	80	172	171
opravy a nátěry oplocení šk. zařízení	800	---	---
c/ MŠ Dobranov fasáda	450	4	4
lapol ŠJ Jižní - uan.MZ 32/96	---	55	55
Plynofikace ZUŠ - uan.MZ 32/96	---	27	27
MŠ Jižní	---	450	451
ZŠ Slovanka - hřiště	---	137	137
ZŠ Pátova vodotěsná izolace	---	179	179
ZŠ Dlouhá oprava střechy	---	335	254

MŠ Roháče z Dubé oprava střechy	---	300	291
ZŠ Partyzánská oprava střechy	---	180	---
ŠJ Husova oprava fasády	---	103	103
ZŠ Lada oprava kanalizace	---	40	103

<u>celkem akce ORM</u>	<u>13 490</u>	<u>11 412</u>	<u>10 263</u>
------------------------	---------------	---------------	---------------

<u>Celkem kapitola 714</u>	<u>68 114</u>	<u>65 484</u>	<u>58 688</u>
----------------------------	---------------	---------------	---------------

5.9. Všeobecná pokladní správa

	rozpočet 1997 tis.Kč	upravený rozpočet 1997 tis.Kč	skutečnost 1997 tis.Kč	skut./uprav. rozp. %
Příjmy				
daň z příjmu fyz.osob-závislá činnost	55000	55000	50291	91,44
daň z příjmu fyz.osob-podnikání	55900	55900	62524	111,85
daň z příjmu práv.osob	46300	46300	40588	87,66
daň z příjmu práv.osob za obce	8230	8230	18359	223,07
správní poplatky	6988	6988	8942	127,96
úhrady z vydobýv.prostor	50	50	49	98,00
poplatek ze psů	750	750	812	108,27
pobytové poplatky	200	150	58	38,67
poplatek ze vstupného	60	60	94	156,67
poplatek z ubytovací kapacity	130	180	136	75,56
daně a poplatky z minulých let	0	0	140	0
daň z nemovitostí	9180	9180	8821	96,09
<i>tř.1 celkem</i>	<i>182788</i>	<i>182788</i>	<i>190814</i>	<i>104,39</i>
příjmy z úroků	1800	1800	1071	59,50
příjmy z podílu na zisku a dividend	1600	1600	246	15,38
vymožené pohledávky	1000	1000	85	8,50
pokuty	500	500	286	57,20
nahodilé příjmy	0	0	501	0
služby	20	20	79	395,00
<i>tř.2 celkem</i>	<i>4920</i>	<i>4920</i>	<i>2268</i>	<i>46,10</i>
příjmy z prodeje akcií	0	0	619	0
přijaté dary na investice	150	150	0	0
<i>tř.3 celkem</i>	<i>150</i>	<i>150</i>	<i>619</i>	<i>412,67</i>
neinvestiční dotace od veřej.rozpočtu	32590	28403	28403	100,00
investiční dotace ze stát.rozpočtu	27056	15745	8820	56,02
neinvestiční dotace od obcí	750	725	791	109,10
dotace ze stát.fondů život.prostředí	3056	2926	0	0
dotace na prevenci proti kriminalitě	3000	3219	3219	100,00
<i>tř.4 celkem</i>	<i>95056</i>	<i>51018</i>	<i>41781</i>	<i>81,89</i>
Příjmy celkem	254285	238876	234934	98,35
Výdaje				
vrácení přepl.stravného	520	520	357	68,65
daň z převodu nemovitostí	800	800	699	87,38
daň z příjmu práv.osob za obce	8230	8230	18360	223,09
majetkové náhrady	300	300	0	0
členství města v organizacích	220	220	189	85,91
splátky úroků	1750	1750	978	55,89
příspěvek na zdravotnictví	1000	1000	1000	100,00
fond městské rady	150	150	170	113,33
nákup akcií	0	185	618	334,05
rezerva	1150	2508	0	0
Výdaje celkem	14120	15663	22371	142,83

5.4. Školství

	rozpočet 1997 tis.Kč	upravený rozpočet 1997 tis.Kč	skutečnost 1997 tis.Kč	skut./uprav. rozp. %
<u>Příjmy</u>				
<i>příjmy z pronájmů</i>				
z toho :	367	367	548	149,32
mateřské školy	186	186	225	120,97
základní školy	86	86	120	139,53
školní jídelny	9	9	91	1011,11
DDM	86	86	112	130,23
<i>příjmy z činnosti</i>	10958	11033	11291	103,04
z toho :				
poplatky za mateřské školy	1900	1900	1860	97,89
poplatky za školní družiny	120	120	139	115,83
poplatky za obědy	8300	8300	8875	106,93
prodej obědů a zbytků	390	390	301	77,18
zýpisné DDM	10	10	15	150,00
poplatky za saunu	8	8	6	75,00
doplňkové příjmy	230	305	95	78,36
<u>Příjmy celkem</u>	<u>11325</u>	<u>11400</u>	<u>11839</u>	<u>103,85</u>
<u>Výdaje</u>				
předškolní zařízení	10069	9940	8369	84,20
zákl. školy, zvl. školy, DDM	7776	7817	7288	93,23
školy s právní subjektivitou	22749	22834	22411	98,15
školní stravování	16245	16245	12986	79,94
revize a opravy	1600	1600	1368	85,50
pojistné	70	70	3	4,29
humanitární pomoc	0	500	500	100,00
za dojíždějící žáky do jiných obcí	0	368	416	113,04
<u>Výdaje celkem</u>	<u>58509</u>	<u>59374</u>	<u>53341</u>	<u>89,84</u>

Grafické zobrazení příjmů a výdajů je uvedeno v grafu č.17

Graf č. 17

Příjmy a výdaje " Školství "

	<u>oč.skut.97</u>	<u>nový návrh</u>
	<u>v tis.Kč</u>	<u>98</u>
Všeobecná pokladní správa		<u>v tis. Kč</u>
daň z příjmu fyz.osob-závislá č.	40585	44800
daň z příjmu fyz.osob- podnikatelé	57000	61600
daň z příjmu práv.osob	41061	45800
daň z příjmu práv. osob za obce	18129	18400
správní poplatky	7185	7627
z toho :		
živnostenský odbor		950
správní odbor		370
automaty		6007
stavební úřad		300
úhrady vydobývacích prostor	49	50
poplatek ze psů	980	950
pobytové poplatky	69	70
poplatek ze vstupného	132	135
poplatek za užívání veř.prostranství	646	30
poplatek z ubytov.kapacity	148	150
daň z nemovitostí	7977	8180
ostatní daně a poplatky	0	210
tř.1 celkem	173961	188002
příjmy z úroků	694	700
příjmy z podílu na zisku a dividend	270	1600
pokuty	384	400
služby	112	100
prodej majetku účtu 388	0	11000
tř.2 celkem	1460	13800
přijaté dary na investice	0	5000
tř.3 celkem	0	5000
neinvest.dotace od veřej.rozpočtu	32703	32703
neinvest.dotace o obcí	836	850
invest.dotace ze stát.rozpočtu	18073	7000
tř.4 celkem	51612	40553
<u>Příjmy celkem</u>	<u>225937</u>	<u>247355</u>

	<u>oč.skut.97</u>	<u>nový návrh</u>
	<u>v tis.Kč</u>	<u>98</u>
<i>Všeobecná pokladní správa</i>		<u>v tis. Kč</u>

Výdaje

vrácení přeplatků stravného	741	800
daň z převodu nemovitostí	566	700
daň z příjmu práv. osob za obce	18129	18400
členství města v organizacích	220	200
splátky úroků	1104	1750
příspěvek na zdravotnictví	1000	1200
fond městské rady	150	150
splátky za obecní les	0	2000
rezerva na prevenci kriminality	0	3000
rezerva	0	7000
<u>Výdaje celkem</u>	<u>21910</u>	<u>35200</u>

5.4.školství

	<u>oč.skut.97</u> <u>v tis.Kč</u>	<u>návrh 1998</u> <u>v tis. Kč</u>
<u>Příjmy</u>		
<i>příjmy z pronájmů</i>	430	460
z toho :		
mateřské školy	186	224
základní školy	86	80
školní jídelny	72	71
DDM	86	85
<i>Příjmy z poskytování služeb</i>	10330	12481
z toho :		
poplatky za mateřské školy	1900	2150
poplatky za škol.družiny	120	140
poplatky za obědy	8300	9880
zápisné DDM	10	8
poplatky za saunu	0	8
poplatky za cizí stravníky	0	295
<i>příjmy z pronájmu pozemků</i>	0	4
<i>příjmy z pronájmu movitých věcí</i>	0	1
<i>příjmy z prodeje neinv.majetku</i>	0	88
<i>přijaté pojistné náhrady</i>	0	100
<i>ostatní nedaňové příjmy</i>	0	10
<u>Příjmy celkem</u>	<u>10760</u>	<u>13144</u>
<u>Výdaje</u>		
<i>předškolní zařízení</i>	9897	9482
z toho :		
mateřské školy města	9897	8757
práv. subjekt.	0	725
<i>základní školy vč.zvl.školy a DDM</i>	30599	29165
z toho :		
základ.školy,zvl.škola a DDM	7850	6977
ZŠ s práv. subj.	22749	19803
ZUŠ s práv. subj.	0	1483
zvl. a prakti.škola s práv.subj.	0	902
<i>školní stravování</i>	16245	16281
školní jídelny a jídelny MŠ	16245	15189
školní jídelna s práv.subj.	0	1092
<i>ostatní činnost</i>	1670	1190
z toho :		
revize a opravy	1600	1140

Tabulka č.11- Financování

Druh financující operace	skut.96 v tis.Kč	oč.skut.97 v tis.Kč	návrh 1998 v tis.Kč
výsledek hospodaření roku	29715	12000	12000
výsledek hospodaření RK Rejn	71	0	0
výsledek hospodaření RK Kouba	1138	900	900
výsledek hospodaření RK Chomová	0	200	200
<i>příjmové operace celkem</i>	<i>30924</i>	<i>13100</i>	<i>13100</i>
splátka úvěru KBV	0	3590	3309
splátka půjčky od stát.fondu živ.prostředí	0	0	0
<i>výdajové operace celkem</i>	<i>0</i>	<i>3590</i>	<i>3309</i>
Saldo (+ kladné , - záporné)	+30924	+9510	+9791

Saldo z financujících operace není navrhováno na rozdělení do fondů,ale je navrhováno jej zatím ponechat nerozdělené jako rezervu.

4.2.Návrh rozpočtu

Příjmy	332408
Výdaje	332408
Financování	9791

5.Dílčí rozpočty

školství-pokračování

pojistné

opravy pronajatého objektu

Výdaje celkem

oč.skut.97
v tis.Kč

návrh 1998
v tis. Kč

70

0

20

30

58411

56118

X

Městský úřad Česká Lípa

Závěrečný výrok auditora

Na základě předložených dokumentů roční účetní závěrky, provedeného ověření správnosti a pravdivosti vykazovaných údajů, podle získaných informací a vlastních poznatků auditor konstatuje, že účetní závěrka věrně zobrazuje skutečnou majetkovou a finanční situaci **rozpočtové organizace Městský úřad Česká Lípa** k 31.12.1995. Závěrka navazuje na účetní knihy a odpovídá zákonným normám na vedení účetnictví.

Auditor společnosti Severočeská Pagina, spol. s r. o. účetní závěrku rozpočtové organizace Městský úřad Česká Lípa za rok 1995 potvrzuje bez výhrad.

V Ústí nad Labem 16. února 1996

Severočeská Pagina s.r.o., licence KAČR 151
Ing. Pavel Adam, licence KAČR 1267

zprávu převzal za Městský úřad
Česká Lípa

Zpráva byla vyhotovena ve čtyřech výtiscích. Tři výtisky byly předány Městskému úřadu Česká Lípa a jeden výtisk je uložen ve spisu auditorské společnosti.

Příloha:

Rozvaha

Výkaz zisku a ztráty RO

Výkaz o plnění rozpočtu ÚČ 1-12

Výtisk č.: 1

ZÁVĚREČNÝ VÝROK AUDITORA

Na základě předložených dokumentů roční účetní závěrky, vykonaného ověření správnosti a pravdivosti vykazovaných údajů, podle získaných informací a vlastních poznatků auditor konstatuje, že předložená účetní závěrka věrně zobrazuje majetek, závazky, vlastní jmění a finanční situaci účetní jednotky Města Česká Lípa k 31.12.1996 a výsledky jejího hospodaření za účetní období 1996 v souladu se zákonem č. 563/1991 Sb., o účetnictví ve znění pozdějších předpisů. Účetní závěrka navazuje na účetní knihy a odpovídá zákonným normám na vedení účetnictví. Auditor upozorňuje, že vzhledem k termínu provádění auditorských prací, nebyl přítomen provádění inventarizací majetku.

Auditor společnosti PAGINA FOLIO, a.s. vyslovuje na účetní závěrku

Města Česká Lípa

k 31.12.1996

VÝROK BEZ VÝHRAD.

V Ústí nad Labem dne 21.4.1997

PAGINA FOLIO
akciová společnost

.....
auditor ing. Pavel Adam
číslo dekretu 1267

.....
zprávu převzal

Zpráva o auditu účetní závěrky byla vyhotovena v pěti výtiscích. Čtyři výtisky obdržela účetní jednotka a jeden je archivován ve spisu u auditorské společnosti.

Příloha:	60	Rozvaha rozpočtových organizací ÚČ ROPO 3-02	Výtisk č. 4
	120	Výkaz o plnění rozpočtu obcí a okresních úřadů ÚČ 1-12	
	61	Výkaz zisků a ztráty RO	

Auditor
Ing.Voborská Naděžda
 T.G.Masaryka č.3 Horymír
 26101 Příbram 1
 Tel. a fax 0306/20084
*Audit, konsolidace, finanční,
 účetní, daňové poradenství*

DANEPO – AUDIT s.r.o.
 Hradecká 51
 74601 Opava
 Tel. 0653/219491
*Audit obcí, rozpočtových a
 příspěvkových organizací*

Ing.Břetislav Drastich
 588 54 Mrákotín 4
 Tel. 066/7317566

Ing.Josef Pohan
dekret č.817
 Albrechtická 363
 56301 Lanškroun
 Tel. 0467/2446

Auditorská kancelář
Ing.František Rašner
 Lazecká 46
 77200 Olomouc
 Tel. 068/5224387

Dušek Emil Ing.,
čís. audit. dekr. 585
 Purkyňova 54/955
 46001 Liberec
 Tel. 048/21680

Ing.Dagmar Matátková
Auditor
 Ohradní 18
 14000 Praha 4 – Michle
 Tel. 02/61225551
 Fax 02/8589666
Audit měst a obcí

Ing.Josef Špaček
č.dekretu 1153
 Zelená 9
 77900 Olomouc
 Tel. 068/5413234

AV-AUDITING
spol. s r.o.
 Čechovo nábřeží 1790
 53003 Pardubice
 Tel. 040/6210307
 Fax 040/6210327
*Činnost auditora
 účetní a daňové poradenství*

ECO-ECONOMIC
COMMERCIAL OFFICE,
s.r.o.
 Palackého 354
 39001 Tábor
 Tel. a fax 0361/251628
*Audity obcí a příspěvkových
 organizací, ekonomické
 poradenství, daňové poradenství*

Ing.Daniela Steinová
auditor – daň.poradce
 Novodvorská 82
 74721 Kravaře
 Tel. a Fax 0653/671547

Ing.Kadlic Bohumil
auditor 1436
 Spojovací č.658
 69661 Vnorovy
 Tel. a fax 0631/328161

AZ-AUDIT s.r.o.
 Perneroва 16
 18600 Praha 8 – Karlín
 Tel. 02/2316275
 Fax 02/2311976
*Auditorské služby, daňové
 poradenství, účetní poradenství*

FIŠER AUDITOR
 Starokošířská 3
 15000 Praha 5
 Tel. 0602/317270
Ověření účetních závěrek

Ing.Hana Čápková
 Nad Kajetánkou 11
 16900 Praha 6 – Břevnov
 Tel. 02/3539953

Ing.Krutorádová Lenka
 Bardějovská 2569
 47001 Česká Lipa
 Tel. 0602/348731
 0425/21419

BK Audit spol. s r.o.
 Michelská 60
 14100 Praha 4
 Tel. 02/499411
*Audit, účetní a daň. poradenství,
 ekon. por., rozpočty*

H audit, s.r.o.
Ing.Miroslav Horňák
 Frant. Formana 14/253
 70030 Ostrava–Dubina
 Tel. 069/371545
 kl.293, 290

Ing.Huml Jiří
 Hejtmánkovice 4
 55001 Broumov
 Tel. 0447/21375
Ekonomické poradenství, audit

Ing.Ladislav Esterka
 Jungmannova 499
 69701 Kyjov
 Tel. 0629/371664
Audit, daně, účetnictví, oceňování

BOHEMIA AUDIT, s.r.o.
 Popeláková 3
 62800 Brno
 Tel. 05/774682
 Fax 02/7935783

HZ Liberec spol. s r.o.
 Tř.1.máje 476/53
 46001 Liberec 3
 Tel. 048/5103521

Ing.Jan Glatt
 Komenského 156
 56201 Ústí nad Orlicí
 Tel. 0465/524658
 Fax 0465/523224

Ing.Makajevová Audit
a účetní poradenství
 Libichovská 166
 19700 Praha 9 Kbely
 Tel. 02/8507179
*Auditorská činnost
 účetní poradenství
 vedení účetnictví*

CAAC s.r.o.
auditorská společnost
 Juhavská 31
 61254 Brno
 Tel. 05/41235273
 Fax 05/41235745

ICM s.r.o. Audit – daně
– účetnictví
 Zerzavice 1937
 68601 Uh.Hradiště –
 Rybárny
 Tel. 0632/555275
 Fax 0632/555331
*Vedení účetnictví, ekonom. a
 daň.poradenství, mzdy,
 podnik.záměry, kalkulace, daňové
 kontroly*

Ing.Jan Křížek, CSc.
auditor
 Lukavická 19
 30132 Pízeň
 Tel. a fax 019/7225034

Ing.Marie Michálková
auditor č.dekr.1108
 Nám.Barikád 3
 13000 Praha 3
 Tel. 02/67285130 Fax
 02/6970018
*Naše služby nabízíme zejména v
 Praze, středě – a jihočeském kr.*

CONSULTING M.A.
Ing. Drozdek Leo
 Prchalů 274
 68000 Ostrava–Pustkovec
 Tel. 069/6912361

Ing.Antonín Filip
Auditor Dekret č.1575
 Svahová 14
 36001 Karlovy Vary
 Tel. 017/28090

Ing.Jiří Duka
číslo dekretu 1116
 Na Rovnosti 2696/22
 13000 Praha 3
 Tel. 02/6830626

Ing.Martin Vik
 Komunardů 38/1154
 17000 Praha 7
 Tel. a fax 02/808750
*Audit, daňový poradce
 vedení podvojného účetnictví*

eská auditorská
olečnost –
g. M. Gross
 ad dvorem 4
 6005 Karlovy Vary
 Tel. 017/3221090
 Fax 017/3449810

Ing. Antonín Zetek
 Bož. Němcové 908
 75661 Rožnov pod
 Radhoštěm
 Tel. a fax 0651/55362

Ing.Jitka Měkotová
 Novoveská 44
 40003 Ústí nad Labem
 Tel. a fax 047/34772

Ing.Mgr.Šubová Helena
 Borodinova 12
 62300 Brno
 Tel. a fax 05/45212853

Ing. Milada Jankovská
Nad Přehradou 406
10900 Praha 10
H.Měcholupy
Tel. 02/7864554,
mobil 0603/436902
*Audit obcí, družstev, ost. subj.
za rozumné ceny, ekon. poraden.*

Ing. Milan Škoula
auditor
Zahradnická 45
41201 Litoměřice
Tel. 0416/6568

Ing. Miroslav Čuhaj
auditor č.dekr.329
Českoskalická 160
54701 Náchod
Tel. a fax 0441/24523

Ing. Pavla Konečná
- AUDIKA
U Nádraží 3
41500 Teplice
Tel. 0417/29391
Fax 0417/41846

Ing. Petr Tomeš
Zámecká 1453
54301 Vrchlabí
Tel. 0438/24214

Ing. Renáta Hátová
Studentská 633
73581 Bohumín
Tel. 069/6014221-3
Fax 069/6012777

Ing. Savová Miroslava
Trnovanská 1292/32
41501 Teplice
Tel. 0417/22450
*Rozpočtové a přisp. organizace
města a obce*

Ing. Šmídová Zdeňka
Budovatelů 19
46601 Jablonec nad
Nisou
Tel. 0428/80226

Ing. Štefan Bažant
auditor-soudní znalec
Na Sedlišti 10
11000 Praha 10 Hostivař
Tel. 02/7864404
Fax 02/267464
*Audity účetnictví - oceňování
společností
-vkladů -majetkových účastí*

Ing. Václav Forejt
Litvínovská 519
19000 Praha 9
Tel. a fax 02/6849287
Tel. 02/882960

Ing. Václav Hlaváček
Pražská 196
25744 Netvořice
Tel. 0301/89289

Ing. Věra Žďanská
Jaselská 2
37007 České Budějovice
Tel. 038/56018

Ing. Vladimír Pech
Švehlova 1916
39002 Tábor
Tel. a Fax 0361/251628,
254229

JUDr. Vladimír Hrouda
auditor č.jm.dekr.126
U Krčského
nádraží 23/232
14000 Praha 4 Krč
Tel. 02/4721458
Fax 02/61711607

KODAP audit, s.r.o.
Podhorská 8/670
46601 Jablonec n. Nisou
Tel. 0428/88172

LUCA Audit, s.r.o.
Trávníčková 1766
15500 Praha 5
Tel. 02/6517697
*Ověřování účetní závěrky
průběžný audit
služby daňového poradce
finanční analýzy a rozbor
speciálizace na neziskový sektor*

MAIN AUDIT, s.r.o.
Údolní 33
60200 Brno
Tel. 05/42135304
Fax 05/42135301
Audit, daně, oceňování majetku

Moravec & Holub s.r.o.
auditorská kancelář
Luční 4, 30444 Píseň
Tel. 019/7223339
Fax 019/227848
*Nabízíme provedení kvalitního
auditu obcím prostřednictvím
našich poboček ve stč., zč., a
jč. kraji.*
*- rychlé
- za přijatelné ceny
- odborné*

**O-CONSULT s.r.o. audit,
daně, účetnictví**
Jiráskova 465, kanc. VZDUŠNÁ
46001 Liberec
Tel. 048/5102546
*Společnost zajišťuje klientům
-auditorské ověřování účet.záv.
-daňové poradenství včetně zpr.
příznání ke všem druhům daní
-účetní poradenství, ved. účta
-zpracování účetních závěrek
-likvidace obchodních společ.
-ekonomické rozbor společnosti*

**OPRAVIL a spol.s r.o.,
spol.audit.a daň.por.**
Padělký 545
76315 Slušovice
Tel. a fax 067/7211766
*Společnost se zabývá auditem a
daňovým poradenstvím pro rozp.
a příspěvk. organizace*

**PAGINA BOHEMIA,
spol. s r.o.**
Pražská 16
10221 Praha 10 - Hostivař
Tel. a fax 02/752591
*Audit, daňové poradenství,
vedení účetnictví*

PAGINA FOLIO, a.s.
Podolská 1a
14700 Praha 4
Tel. a fax 02/436642
*Pracoviště - Pardubice
České Budějovice
Ústí nad Labem*

PLAN CONTROL
Horská 73
38101 Český Krumlov
Tel. 0337/711331
Fax 0337/711310

**Podzimek a Šuma,
Ing. Václav Podzimek**
Frydlantská 1351/15
46001 Liberec 1
Tel. 048/5104158
Fax 048/5104201

Pokorná Pěva, ing.
Husitská 9
77900 Olomouc
Tel. 068/5221268
*Auditor ev.č.1149
daňový poradce ev.č.23*

Růžicka Stanislav Ing.
Auditor Dekret č.1380
Na Orate 482
78360 Hlubočky
Tel. 068/5229068
Nabízíme provedení auditu obce

Říhová Magdalena, ing.
Na Čihadle 6
16000 Praha 6
Tel. a fax 02/3113005

SAUL CONSULTING
S.r.o.
Průběžná 85
10000 Praha 10
Tel. a Fax 02/7811332
0602/334650
Audit účetní a daňové porady

**Sdružení auditorů Zlín,
s.r.o.**
Nám.T.G.Masaryka 2433
76001 Zlín
Tel. a Fax 067/7210473
Poradenství-průb. audit-audit

TIROP, s.r.o.
Marie Cibulkové 34
14000 Praha 4
Tel. a Fax 0601/214304
Účetnictví, finance, daně, audit

TOP Auditing, s.r.o.
Kotlářská 53
60200 Brno
Tel. a fax 05/41211237

Topol Petr Ing.
Nerudova 20
46601 Jablonec n. Nisou
Tel. a Fax 0428/23129

**Ústav veřejné ekonomiky
a správy ESF MU**
Zelný trh 2/3,
65790 Brno
Tel. 05/42321209
Fax 05/42214769
*Audit pro města i obce a organizace
jimi zřízenými.
Možnost konzultací a seminářů pro
zastupitele.
Kontakt: Ing. Kvapilová
Ing.Rektořík.*

VOX CONSULT, s.r.o.
audit, úč.a daň. porad.
finanční analýzy
Kupeckého 843
14900 Praha 4
Tel. 02/67995658
Fax 02/67995659

Analýza úvěruschopnosti obce

Stále častěji zastupitelstva přistupují k financování rozvoje spravovaného území vytvářením dluhu. Možnosti zadlužení jsou široké. Bez ohledu na formy dluhu a počet věřitelů existuje pro každého dlužníka hranice, po jejímž překročení není schopen plnit závazky a ocitá se v úpadkové situaci. Rozpoznání této hranice je životně důležité pro věřitele i dlužníka.

Kvalifikované stanovení této hranice a minimalizování rizik, která dluh přináší, je předmětem analýzy úvěruschopnosti dlužníka. Provádí ji každý věřitel, ale mnohem důkladněji by měl posuzovat každý sám sebe, kdo o dluhu uvažuje. Pro obce to platí dvojnásob. Zánik podnikatelských subjektů v tržním hospodářství je běžnou, pro ekonomiku ozdravnou záležitostí. Zánik obce pro předlužení doprovází komplikované politické, právní a hospodářské souvislosti, které ještě nikdo nedomýšlel do úplného konce. Přitom zákon o konkurzu a vyrovnání vyjímá ze své působnosti pouze ty územní samosprávné celky, za které stát převezme dluhy nebo se za ně zaručí.

Analýza úvěruschopnosti podnikatelských subjektů má svou tradici, zkušenosti i teoretické základy. Totéž nelze říci o analýze úvěruschopnosti obcí. Významný krok představuje metodika finanční analýzy hospodaření municipalit. Vypracovala ji Agentura Spojených států pro mezinárodní rozvoj pro SMO ČR. Metodika přináší analytické postupy, jejichž využitím je možné najít odpověď na základní otázky dluhu:

- Kolik si **může** municipalita vypůjčit?
 - Kolik **by si měla** municipalita vypůjčit?
- Vypovídací schopnost výsledků finanční analýzy nezávisí pouze na kvalitě metodiky. Ani nejdokonalejší postupy nemohou pozitivně ovlivnit rozhodování, pokud nanaplňují určité předpoklady. Jde o kvalitu údajů, které jsou analyzovány a o schopnost analytika výsledky správně interpretovat.

I. Vstupní údaje do finanční analýzy

Odpověď na otázku "Kolik si municipalita může vypůjčit?" vychází z členění rozpočtových příjmů na opakující se a neopakující se a z rozpočtových výdajů na provozní a kapitálové. Maximálně možné úvěrové zatížení obce je dáno přebytkem opakujících se příjmů nad provozními výdaji (čistý provozní přebytek). Je tvořen částkou, kterou obec může v daném roce věnovat na splácení dluhu. Složitější je odpověď na otázku "Kolik by si municipalita měla vypůjčit?", neboť jde o ocenění rizik a stanovení pravděpodobnosti, že zmíněný přebytek bude mít municipalita skutečně k dispozici. V tomto případě metodika vychází z analýzy ukazatelů finančního hospodaření obce a oceňování faktorů ovlivňujících rozpočtové příjmy a výdaje po obu splácení dluhu (odhad inflace, plánované projekty apod.). Analýzu komplikuje sku-

tečnost, že dluh na výstavbu infrastruktury je dlouhodobý, často na více než deset let.

Věrohodnost prognóz příjmů a výdajů na tak dlouhou dobu je problematická, navíc je zatížena skutečností, že většina municipálních příjmů je považována za příjmy vlastní. Za základní charakteristiku vlastního příjmu je možné považovat schopnost daný druh příjmu ovlivňovat. Zvýšit jej v případě nutnosti, případně omezit vydání. Municipality nemohou plně využít ani jednu z těchto možností.

Rozpočtové příjmy obcí v roce 1996 tvořily z 51,8 % příjmy daňové, zejména podíl na celostátních daních, z 26 % nedaňové příjmy a z 22,2 % státní dotace. O výši daňových příjmů i dotačním systému rozhoduje Parlament ČR. To znamená, že o 3/4 svých příjmů obec nerozhoduje, nemá prakticky žádnou možnost je ovlivnit. Pouze 1/4 příjmů může zastupitelstvo ovlivňovat a lze ji považovat za skutečně vlastní. Jde především o místní a správní poplatky, příjmy od zřízených organizací apod.

Hovořit o smysluplné analýze úvěruschopnosti obce je v těchto podmínkách obtížné. Největším rizikem, že obec nedostojí svým závazkům, je vlastně riziko politické. Z roku na rok se příjmová i výdajová stránka municipálního rozpočtu může změnit i velmi dramaticky. Vznik vyšších územně správních celků nepochybně zamíchá systémem kompetencí a financováním státní správy a samosprávy.

Východiska jsou v podstatě dvě. První je zcela v rukou municipalit. Intenzivní rozvíjení podnikatelských aktivit v ziskových oblastech. Druhé znamená posílení fiskální autonomie obcí a přeměně části daňových příjmů na skutečně vlastní příjmy.

Ani výdajová strana rozpočtu není v rukou zastupitelstva tak, jak se může zdát. Obec nese odpovědnost za poskytování veřejných statků a služeb. Těžko si lze představit, jak některé přestává poskytovat z nedostatku prostředků. Prognóza provozních výdajů se proto neobejde bez jejich podrobného zkoumání podle kapitálního, případně funkčního členění a s přihlédnutím k programu územního rozvoje. Každá událost, která změní současný stav v kterékoliv oblasti, může v budoucnu zcela změnit strukturu i objem výdajů.

Jeden z často využívaných přístupů k prognózování příjmů i výdajů vychází z respektování inflace. Příjmy a výdaje se zvyšují v relaci s očekávanou inflací. Jde o zjednodušení, které mlčky předpokládá zachování současného stavu. Zastupitelstvo nerealizuje ani jeden z bodů rozvojového programu a stát ponechá přerozdělovací systém beze změn.

II. Interpretace výsledků

Výsledkem analýzy finanční situace municipalit je řada absolutních i poměrových ukazatelů, které charakterizují:

- Příjmovou stránku rozpočtu (opakující se a neopakující se příjmy a jejich struktura, příjmy na obyvatele, podíl opakujících se příjmů na celkových příjmech, podíl příjmů ze státních daní na opakujících se příjmech, podíl státních dotací na provoz na opakujících se příjmech, podíl místních příjmů na opakujících se příjmech, podíl příjmů z prodeje majetku na celkových příjmech apod.). Právě tato část ukazuje, do jaké míry obec své příjmy kontroluje sama a do jaké míry je závislá na rozhodnutí parlamentu.
- Výdajovou stránku rozpočtu tvoří provozní a investiční výdaje a jejich struktura, celkové a provozní výdaje na obyvatele, podíl provozních a investičních výdajů na celkových výdajích, provozní výdaje na zaměstnance municipalit aj. Zde se ukáže, jak obec využívá zřízených organizací při zajišťování veřejných statků. Nad jejich výdaji má menší kontrolu, dochází ke zvýšení rizika.
- Plnění rozpočtu tvoří skutečné příjmy a výdaje ku příjmům a výdajům schváleného rozpočtu celkem, provozní i investiční, případně v dalším členění. Charakterizují stupeň přesnosti rozpočtování s důrazem na schopnost sestavit co nejpřesnější rozpočet již na počátku roku.

Hodnoty ukazatelů samy o sobě mnoho nevypoví, jak municipalita hospodáří. V silách analytika je provést analýzu za několik let po sobě a rozbořem časových řad zjistit trendy v hospodaření. Systém financování municipalit prošel v posledních letech bouřlivým vývojem. Jedním z důsledků je velmi obtížná srovnatelnost hospodaření jednotlivých let. Při interpretaci je třeba brát v úvahu jednotlivé změny a jejich dopad na hospodaření. Východním rokem však v každém případě musí být rok 1993, kdy byl zaveden nový daňový a dotační systém.

Ani časové řady nedají odpověď, jak municipalita hospodáří, protože chybí hodnoty pro možné srovnání. To je důležité pro samotné municipalit, jejich věřitele i všechny obchodní partnery. Porovnáním lze zjistit, nakolik je hospodaření analyzované obce rozdílné od podobných obcí. Srovnání také nastolí otázku "Proč?" jako první krok při hledání odpovědi.

Za podnikatelské subjekty jsou vypracovávány sektorové analýzy jednotlivých odvětví národního hospodářství. Výsledky zobrazují jednotlivé finanční ukazatele hospodaření podniku (rentability, likvidity apod.) ve vazbě na velikost podniků a na region, v němž sídlí. Podobnou analýzu si zaslouží i hospodaření samosprávných celků. Sčítáním potřebných údajů za jednotlivé obce podle různých hledisek vzniknou údaje o hospodaření fiktivních obcí. Provedení analýzy nad nimi vytvoří základní předpoklad pro širší porovnávání výsledků hospodaření municipalit. Vzhledem ke skutečnosti, že zde hraje významnou roli analýza časových řad, je nutné, aby nešlo o jednorázovou akci, ale o systematicky prováděnou analýzu hospodaření samosprávných orgánů. Podmínkou užitečnosti je i dostupnost výsledků veřejnosti.

Ing. Jaromír Dvořák

Co to je "rating" ?

Před 2 – 3 lety byl v našem státě pojem rating znám jen malé skupině odborníků. Na 3. evropské konferenci o financování municipalit, která se konala letos v Amsterdamu, zazněla definice, že rating určuje míru rizika neplnění závazků, které vyplývají z dluhového instrumentu.

Slovo "rating" je stále frekventovanější pojem spjatý s kapitálovým trhem a z něj pak hlavně s jedním z jeho produktů – obligacemi.

Pokud přeložíme výraz rating do češtiny, bude snad nejhodnější odpovídajícím slovem **úvěruschopnost**. Obligace totiž ve většině případů nejsou jistěny zárukou, a rating proto dává investorům informaci o schopnosti emitenta obligací dostát svým finančním závazkům. Rating proto můžeme definovat jako **"subjektivní kvalitativní informace pro investory a míře rizika"**.

Rating v žádném případě není a nenahrazuje audit a není doporučením ke koupi.

Co je tedy "rating" ?

Rating, resp. credit rating, je odhad úvěryschopnosti, jedná se o kvalifikovaný odhad schopnosti zkoumaného subjektu (firmy, města, státu) plnit finanční závazky a splácet přijaté úvěry, tedy o odhad bonity daného subjektu jako klienta na finančním trhu.

Ratingová stupnice Standard & Poor's dává investorům možnost plynulého poměřování úvěrové kvality, takže mohou srovnávat v rámci celého trhu. Investoři vědí, že vypůjčitel s ratingem "A" má stejnou úvěrovou sílu jako všichni ostatní vypůjčitelé s tímto ratingem. Ratingy rovněž investorům poskytují historický přehled, který umožňuje odhadnout vývojové trendy.

Standard & Poor's zajišťují, aby jejich ratingy byly široce dostupné, a to nejen elektronickými, ale i tištěnými médii. Jednotlivé trhy jsou okamžitě informovány o průběžném ratingovém hodnocení prostřednictvím systému CreditWire, elektronické služby, poskytované hlavním finančním a informačním centrálním po celém světě. Analýzy Standard & Poor's se také objevují v CreditWeek, týdeníku, věnovaném analýzám úvěrových trendů a emisí. Navíc, Standard & Poor's udržují v celosvětové síti svých kanceláří informační služby, kde mohou investoři získat veškeré dostupné informace.

Ratingové hodnocení není jednoduchý proces a není ani laciný. Jeho dobrý výsledek však může podstatně zlepšit efektivitu umístění obligací, rozšířit okruh a zlepšit kvalitu nabídek ze strany organizátorů emise emitentovi i rozšířit obecně zájem investorů o město, neboť je hodnocením prostředím.

Protože hovoříme o subjektivním hodnocení, je rozhodující pro uplatnění výsledku ratingu volba ratingové agentury. V České republice jsou nejznámějšími Standard Poors a Moodys. Obě tyto agentury již působí více než 50 let a klíčem jejich úspěchu (úspěchu jejich hodnocení) je akceptace jejich odhadu úvěryschopnosti všemi účastníky kapitálového trhu. Existují ještě další ratingové agentury, jako IBCA (International bank credit agency), japonské JBRI, JCRA a další kanadské, portugalské, arabské a jiné.

Ostrava si zvolila pro své hodnocení Standard Poors, neboť tato agentura již zpracovávala rating pro Českou republiku, ČNB i hlavní město Prahu. Praha i Ostrava směřují se svým hodnocením a se svými obligacemi na zahraniční trhy a jsou v této ob-

lasti průkopníky nejen v ČR, ale i celé střední a východní Evropě. Pouze tato dvě města v celé oblasti podstoupila proces ratingového hodnocení a jejich shodný výsledek, stupeň A se stabilním vývojovým trendem, je řadí do skupiny jako Hong Kong nebo Barcelona.

Rating Města Ostravy

Firma Standard & Poor's přiřadila městu Ostravě dlouhodobý úvěrový rating emitenta v cizí měně v hodnotě "A" a krátkodobý úvěrový rating v hodnotě "A-1", obojí se stabilní perspektivou. Toto hodnocení je omezeno národní bonitou České republiky ("A").

Rating bere v úvahu solidní finanční výkony města a nízkou úvěrovou zátěž spolu se složitostí problémů restrukturalizace a diverzifikace místní průmyslové základny a řešením hlavních potřeb infrastruktury. Silné provozní přebytky, představující během posledních čtyř let v průměru 30% provozních příjmů, svědčí o opatrném a prozíravém fiskálním managementu, kontrole výdajů a rychlém růstu místní daňové základny.

Město Ostrava je s 329.000 obyvateli třetím největším městem ČR. Hospodářství města vzhledem k jeho výstupům a zaměstnanosti je určováno těžkým průmyslem, zejména ocelářstvím a těžkým strojírenstvím. Ve městě existuje sice malý, ale rychle rostoucí sektor služeb, který byl schopen absorbovat podstatnou část pracovní síly, uvolnění při rušení těžby uhlí na území města a při průběžné radikální restrukturalizaci ostatního průmyslu. Nezaměstnanost, která vrcholila v roce 1994 hodnotou 5,6%, klesla za začátku roku 1996 na 4,5%, což sice přesahuje průměr ČR (3,0%), ale je nižší než v sousedním Polsku a na Slovensku a podstatně nižší než západoevropský průměr ve výši 10,8%. S ohledem na další potřebu restrukturalizace je možné očekávat určitý růst nezaměstnanosti.

Od doby zavedení nového fiskálního systému na začátku 90. let, jenž dal obcím větší autonomii a vlastní zdroje příjmů, zaznamenávaly finanční výkony Města Ostravy silné provozní přebytky nad provozními příjmy v průměrně vyšší 30%. Průměrná dluhová služba po započítání investičních nákladů představovala přijatelná 2,4%. Pokračující silný růst české ekonomiky kombinovaný s konzervativním finančním managementem radnice a opatrným plánováním investic by měl Městu Ostravě umožnit pokračování těchto výsledků i v budoucnosti. Při letošní revizi daňových příjmů je očekáváno jejich mírné, ale přijatelné, snížení (vzhledem ke změně rozpočtových pravidel). Úvěrové zatížení města bylo v roce 1995 na nízké úrovni (20% příjmů) a pro rok 1997 je očekávána jeho kulminace na úrovni 30%.

Výhled: stabilní

Co vlastně znamenají jednotlivé značky "ratingu" ?

- AAA – Extrémně silná schopnost splnit své finanční závazky. Nejvyšší rating, např. Paříž nebo Tokio.
- AA – Velmi silná schopnost splnit své finanční závazky, např. Calgary nebo Kodaň (AA+).
- A – Silná schopnost splnit své finanční závazky, poněkud citlivější k nepříznivým ekonomickým podmínkám a změnám, např. Praha, Hong Kong nebo Barcelona (A-).
- BBB – Adekvátní kapacita splnit své finanční závazky, více podléhající nepříznivým ekonomickým podmínkám.
- BB – Méně zranitelný z krátkodobého hlediska, čelí ovšem velkým budoucím nejistotám a působení nepříznivých obchodních, finančních a ekonomických podmínek.
- B – Zranitelnější působením nepříznivých obchodních, finančních a ekonomických podmínek, ale v současné době schopný plnit své finanční závazky.
- CCC – V současné době závislý na příznivých obchodních, finančních a ekonomických podmínkách, aby mohl splnit své finanční závazky.
- CC – V současné době vysoce zranitelný.
- C – Byl podán návrh na bankrot nebo byly podniknuty podobné kroky, platby či finanční závazky ale pokračují.
- D – Platební neschopnost plnit své finanční závazky.

Ratingy v kategoriích AAA, AA, A a BBB jsou považovány za investičně kvalitní a vhodné.

Ratingy v kategoriích BB, B, CCC, CC a C mají z hlediska vstupu investora výrazně spekulativní charakter.

Ratingy od AA do CCC mohou být ještě upřesněny přidáním znaménka plus (+) nebo minus (-), které ukazuje relativní pozici v rámci hlavních ratingových kategorií.

Ing. Milan Balabán
náměstek primátora města Ostravy